

ARHITECȚII ȘI BUCUREȘTIUL

#19
noiembrie -
decembrie 2008

ISSN 4133 - 1234

BULETIN INFORMATIV AL FILIALEI TERITORIALE BUCUREȘTI A ORDINULUI ARHITECȚILOR DIN ROMÂNIA

Omagiere:

Arh. Șerban Cantacuzino

Eveniment:

**World Architecture
Festival**

SUMAR

AGENDA OAR

Comisia Tehnică a Primăriei București	04
Comunicat despre Dâmbovița Center	10
Vizita Delegației Vieneze	12

CONCURS

Concursul „PREZENT – provocările arhitecturii”	14
Concursuri OAR pentru zona Apuseni	16

EVENIMENTE INTERNE

Omagiu arh. Șerban Cantacuzino	20
In memoriam arh. Ștefan Lungu	22
Casele săsești amenințate	24
Farmecul discret al Bucureștilor	26
Întâlnirile Arhitectura	28
Redeschiderea Muzeului Zambaccian	28
Săptămâna arhitecturii la Brașov	30
Parteneriat pentru Piața Universității	30

EVENIMENTE EXTERNE

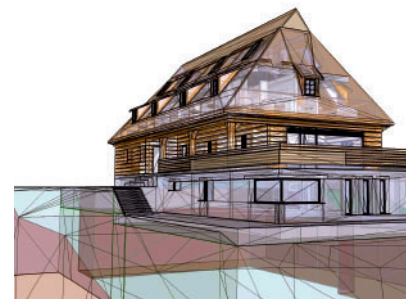
Congresul arhitecților din Viena	32
World Architecture Festival Barcelona	34

PUBLICAȚII

Cărți de arhitectură. Noutăți	36
-------------------------------	----

Foto copertă: Centru de refugiu pentru animale, autor: Arons en Gelauff Architecten, © WAF

Stimați arhitecți,
Conducerea Ordinului Arhitecților București vă aduce la cunoștință dorința sa de a promova transparența în ceea ce privește activitățile și deciziile sale.

În consecință, buletinul „Arhitecții și Bucureștiul”, distribuit gratuit tuturor membrilor filialei, va încerca să prezinte mai elocvent toate activitățile Ordinului și problemele cu care acesta se confruntă.

Buletinul „Arhitecții și Bucureștiul” poate fi descărcat în format .pdf de pe site-ul oficial al Ordinului accesând adresa:

www.oar-bucuresti.ro

Pentru o mai bună comunicare cu toți membrii Filialei București, vă invităm să vă exprimați opiniile legate de activitatea OAR București și de ceea ce ar trebui să reprezinte prioritățile de acțiune ale organizației noastre.

Am dori, de asemenea, să ne indicați subiectele pe care să le abordăm în numerele viitoare ale Buletinului „Arhitecții și Bucureștiul”. Vă mulțumim și așteptăm răspunsurile dumneavoastră!

Editor igloo media

Bord editorial Bruno Andreșoiu, Adrian Ciocăzanu

Redactor șef Viorica Buică

Redactori Anca Rotar, Loredana Stasisin

Concept grafic Corina Duma; **Junior designer** Mihai Ene

DTP & procesare imagine Cristian David, Robert Dumitru

Corectură Andreea Amzoiu

Adresă str. Brezoianu nr. 4, sector 5, București, tel. 313.41.18, office@igloo.ro

Filiala București OAR

Președinte arh. Mircea Ochinciuc

Colegiul director arh. Mario Kuibuș, arh. Dan Marin, arh. Cristina Gociman
arh. Crișan Atanasiu, arh. Bruno Andreșoiu

Purtător de cuvânt arh. Iulia Maria Stanciu

Adresă str. Academiei, nr. 18-20, sector 1, București, tel. 303.92.26

ȘEDINȚELE COMISIEI TEHNICE DE URBANISM ȘI AMENAJAREA TERITORIULUI A PRIMĂRIEI BUCUREȘTI

12 Nov. 2008

Comisia a avut următoarea componență: Iulia Dinu, Casandra Roșu, Bogdan Bogoescu, Vlad Cavarnali, Constantin Enache, Tiberiu Florescu, Dan Marin, Dan Șerban, Damian Ștefan, Dorin Ștefan – membri; Elena Boghină a reprezentat serviciul Circulație.

Președintele Comisiei a fost Sorin Gabrea. A fost prezent la ședință și Arhitectul-șef al Municipiului București, Gheorghe Pătrașcu.

Pe ordinea de zi au figurat 6 proiecte.

PUZ Calea Dorobanților nr. 27-29 și nr. 31-33, S1, proiectant URBIS 90 (revenire)

Prezentarea, aparținând lui Constantin Enache, a debutat cu o recapitulare a condițiilor pe care actuala insulă le oferă sau le reclamă arhitecților care doresc să construiască aici: „Pe teren există o retragere de la Calea Dorobanți și o clădire cu o fațadă de la 1900. În studiul istoric se arată că edificiul nu este monument istoric catalogat, dar recomandarea este ca el să fie păstrat, pentru că reprezintă o bună mărturie a construcțiilor ingineresti de la începutul secolului trecut. Ca soluție posibilă, ea poate fi înglobată unei noi realități construite. Funcțiunea actuală, de garaj și service auto, nu este una potrivită, iar regimul de înălțime actual este de P+1 și creează un calcan pe Calea Dorobanți, în condițiile în care regimul zonei oscilează între P+1 și P+10, iar frontul de la stradă este eterogen.” În plus, se mai arată că lotul vecin a acceptat comasarea și, ca atare, posibilitatea de a construi coerent a crescut. Se propune realizarea unei clădiri cu funcțiune publică, mixtă (cafenea, terasă și hotel) care

Continuăm informarea membrilor OAR asupra ședințelor de avizare săptămânale ale Comisiei Tehnice de Urbanism și Amenajare a Teritoriului, în noua sa formulă. Selecția următoare a folosit drept criterii calitatea proiectelor aduse în discuție și gradul lor de reprezentativitate pentru oraș, caracterul lor problematic și specificitatea locală.

Ședințele Comisiei sunt consemnate de domnul Constantin Hostiuc.

să lase parterul și primul etaj libere pentru a permite vizualizarea fațadei clădirii-monument, care, în partea din spate, se va alinia la înălțimea sediului SRI, iar ca înălțime maximă nu va depăși 38 m, cota care reprezintă maximul zonei, clădirea ASE.

Prezentarea de arhitectură a aparținut lui Remus Hârșan (Graphic Studio). Acesta a arătat că s-a propus realizarea unui spațiu public, deschis pe două părți și accesibil prin intermediul scârilor rulante, pe primele două niveluri, antrenându-se astfel funcțiuni permanente (cafenea), dar și sezoniere, proprii teraselor. Pe terase, situate la ultimul etaj, accesul se va face cu ajutorul a două escalatoare. Între cele două niveluri publice (primele două și ultimele două ale noii clădiri) vor exista 6 etaje afectate funcțiunii de hotel. Accesul în parcare se va face dinspre Str. Cihovski, de unde se va intra în subsolul clădirii printr-un canal special destinat acestui scop; în interior, un sistem robotizat integral va asigura parcare mașinilor. Parterul va lega cele două străzi care delimitează insula și va fi prevăzut cu funcțiuni publice; se va încerca realizarea unei grădini suspendate pe 6-7 m.

Sorin Gabrea solicită amănunte despre intensitatea utilizării terenului – se răspunde (Constantin

Enache) că POT e mare, de 98%, dar că prezența teraselor îl face acceptabil; CUT va fi de 3,95, pentru că se vor construi, practic, doar 6 etaje. Față de acești indici, care sunt considerați în general mari, Constantin Enache afirmă că au fost gândite două variante de intervenție: cea dintâi propune să îi păstrată hala, dar să fie acceptate creșterile propuse, cea de-a doua acceptă demolarea halei, pentru ca încadrarea în indicatori să nu fie excesivă.

Sorin Gabrea ar dori să știe cum anume se utilizează terenul. Se răspunde (Remus Hârșan) că vor exista, la hotel, 12 apartamente sub 100 mp fiecare și 3.200 mp de birouri, pentru care vor fi create minimum 50-60 locuri de parcare. Se atrage atenția inclusiv asupra faptului că, dată fiind mixarea funcțiilor, spațiile necesare parcarii vor putea fi folosite succesiv. Totodată, se precizează că sistemul de parcare automatizată permite așezarea pe cele 3 niveluri de parcare a 90 de autoturisme; parcare se va afla în subsol, în zona halei. Președintele Comisiei ar mai dori să știe cum vor fi soluționate problemele ridicate de prezența mașinilor de salubritate, a celor de

intervenții, a celor pentru alimentație publică. Se răspunde că circulația se va face prin Str. Cihovski, în timp ce pietonii vor intra preponderent dinspre Calea Dorobanți.

Bogdan Bogoescu dorește să știe dacă ieșirea din aliniament e dată de clădirea veche sau de alt criteriu. Se răspunde că se păstrează coaja monumentului și că s-a încercat și o aliniere cu clădirea de colț, la care dl. Bogoescu observă că edificiul de colț nu e monument istoric, deci alinierea la el nu este importantă.

La întrebarea dnei Iulia Dinu despre ponderea vegetației în proiect, Constantin Enache răspunde că „spațiul verde la sol nu există.” Ca atare, dna. Dinu se pronunță împotriva realizării acestei intervenții.

Dl. Gabrea intervine, însă, și încearcă să explice că, din moment ce clădirea se află într-o zonă centrală, ea trebuie tratată diferențiat și nuanțat față de litera reglementărilor, iar procentul de spațiu verde trebuie, măcar pentru anumite zone, negociat.

Dan Marin propune să fie comparate, ca înălțime cel puțin, bulevardele Magheru, pe de o parte, și Dorobanți, pe de alta. În lumina acestei comparații, este de părere că ocuparea propusă pentru ansamblul în discuție este suprasolicitată: „Strada este de două ori mai mică decât (Bd.) Magheru, iar intensitatea utilizării e aceeași. Personal, am fost adeptul demolării halei și cred că acea clădire de pe colț nu trebuie pusă în valoare în niciun fel. În sfârșit, aș dori să știu ce drepturi de folosire a terenului are vecinul de alături, pentru că se văd niște înălțimi diferite. Nu înțeleg de ce se avansează până pe limita de proprietate.” La ultima observație, Remus Hârșan răspunde că există unele retrageri propuse.

Vlad Cavarnali ar dori să știe de ce nu se discută propunerea în raport cu Regulamentul privind zonele protejate, care în PUG propune indici de 65% și de 3,2 pentru CUT și este de părere că acest PUZ trebuie corelat cu alte studii care privesc Piața Romană și împrejurimile.

Dan Marin, însă, arată că „regulamentul e făcut pe zone, pentru că în situațiile în care se întâlnesc morfologii diferite, regula nu mai poate fi

aplicată *mot-a-mot* și trebuie desfășurată o discuție specială. Regula morfologică justifică excepția, iar frontul este mai important decât regulile. Din păcate, însă, ceea ce ar trebui să fie derogare de la regulament prin nuanțare, cel mai adesea se transformă în abuz. Legat de acest proiect, cred că partea din față este prea intens folosită. Aș fi de acord cu renunțarea la hală și cu redistribuirea indicatorilor.”

Gheorghe Pătrașcu observă că vizavi se află, totuși, o clădire P+9, ceea ce ar permite o înălțime cel puțin asemănătoare și solicițanților.

Casandra Roșu este de părere că trebuie găsită o mai bună rezolvare a calcanului din partea dreaptă și o mai bună soluție pentru rezolvarea retragerii de la stradă a noului edificiu.

Dorin Ștefan se pronunță în favoarea proiectului în formula prezentată, cu condiția ca hala să fie recunoscută ca monument, pentru că astfel ar putea fi prevenite ulterioarele intervenții, iar în mijloc ar rămâne un gol care ar aminti cel puțin de caracterul zonei dat de curtea interioară.

Bogdan Bogoescu se pronunță în favoarea proiectului și a păstrării halei, dar crede că frontul de la stradă trebuie să fie mai retras.

Dan Șerban este de aceeași părere cu dl. Bogoescu, dar în plus consideră că ar putea apărea o rezolvare în portic a intrării și circulației și recomandă urmărirea cu mare atenție a detaliilor de arhitectură și a volumetriei. Totodată, atrage atenția asupra performanțelor sistemului de parcare robotizat, care, inevitabil, va contribui la producerea unor cozi la parcare și sugerează rezolvarea unei linii de înmagazinare permissive.

Vlad Cavarnali declară că nu are încredere în funcționarea acestui tip de parcare, iar Tiberiu Florescu atrage atenția că în imediata vecinătate a proiectului se găsesc două școli care nu au fost luate în discuție din punctul de vedere al apropierii și incidenței.

Dna. Elena Boghină consideră că este neapărat nevoie de calcularea cât mai exactă a numărului de mașini care vor suplimenta circulația în zonă odată cu apariția noii realități arhitecturale; este de părere că accesul s-ar putea face mult mai operativ de pe o rampă la sol, cu atât mai mult cu cât parcarile în sistem robotizat sunt, de regulă, greoaie.

Dna Dinu se pronunță, în final, contra proiectului: „Chiar dacă înțeleg că zona este foarte importantă și specială, nu pot vota pentru un proiect care nu lasă măcar ploii șansa de a cădea pe pământ.”

Arhitectul-șef sugerează, în fine, că ar mai exista și posibilitatea unui compromis, în care se renunță parțial la hală, iar indicii de utilizare pot astfel scădea.

Ștefan Damian propune să se amâne decizia la nivelul monumentelor istorice și să se judece doar condiționările urbanistice.

Dorin Ștefan protestează împotriva renunțării ușoare la hală, motivând că astfel se va intra în condiționarea unor parametri corecți, dar se va acționa negativ împotriva calității urbane a țesutului istoric: „Se va dărâma hala, se vor face un hotel și birouri, se vor planta, de nevoie, câțiva copăcei și, pentru că nimeni nu dorește să se refere la calitatea istorică a zonei, va apărea, în locul unei propuneri interesante, un spațiu perfect funcțional, corect și stupid.”

Constantin Enache crede că formula compromisului pare cea mai viabilă și este de acord cu o intervenție parțială asupra clădirii, iar Gheorghe Pătrașcu este de părere că procedându-se astfel se va ajunge și la o reducere a înălțimii către stradă.

Rezoluție – Sorin Gabrea recapitulează condițiile în care se va reveni:

1. diminuarea la maximum a suprafețelor generatoare de trafic;
2. dimensionarea precisă a spațiilor publice;
3. retragerea volumului principal la alinierea ASE;
4. recalcularea lotului de colț;
5. demolarea parțială a halei;
6. intensificarea folosirii terenului va fi foarte bine precizată.

PUZ Șos. Colentina nr. 461 – Șos. Andronache, S2, proiectant URBIS 90 (revenire)

Recapitularea datelor discutării anterioare a proiectului a fost făcută de Constantin Enache: „Pe locația fostei uzine de țevi, preluată și privatizată de către promotorul acestui proiect, se intenționează con-

struirea unui Mall, la intersecția Șoselei Colentina cu Șoseaua Andronache, în imediata apropiere a complexului Europa. Acest mall va fi de fapt un complex comercial, găzduit de o incintă de formă circulară, iar alături de ea se va afla o clădire de birouri, un accent vertical. Precedentul arhitect-șef, Adrian Bold, se îndoiește de utilitatea unei construcții de acest tip în zonă, pentru acest tip de comerț, dar noi ne doream să substituim noul complex European și să dirijăm consumatorii spre un nou tip de comerț, mai civilizată. Dificultatea majoră a locului este cea de trafic, dar cred că ea se poate rezolva prin șoseaua de legătură dintre Colentina și Andronache. Arhitectura propusă este modernă, experimentală, iar spațiul e de tip mobilă, fiecare nivel fiind îmbrăcat în vegetație – doar ultimul nivel nu are o circulație pe terasă. Aprovizionarea se va face din zona Andronache. POT propus e de 60%, CUT general de 1,8, iar înălțimile maxime vor fi de 35 m pentru volumul central și de 84 m pentru accent.”

Din partea echipei de arhitectură, biroul The Office, a vorbit Lucian Pavel, care a afirmat că „proiectul este de interes pentru dezvoltarea ulterioară a zonei, cartierul fiind unul cu trafic intens și, cel mai important, fără un punct de atracție.” Ca indicatori numerici ai viitoarei realități construite, dl. Pavel precizează că „suprafața construită la sol va fi de 55.000 mp, iar suprafața alocată comerțului va atinge 100-120.000 mp.”

Sorin Gabrea se declară de acord cu soluția de arhitectură și solicită precizarea parametrilor și a condițiilor de funcționare ale ansamblului, privind mai ales raporturile care vor apărea între spațiile publice și cele private în viitoarea zonă. Ar mai dori să știe cum vor fi creionate spațiile pietonale interioare.

Dna Lulia Dinu atrage atenția asupra poluării istorice date de îndelunga utilizare a terenului ca industrie și crede că acesta este un subiect care va reclama multă atenție și multă cheltuială din partea investitorului. La această observație, Lucian Pavel răspunde că deja există o activitate de cuantificare a factorilor de risc.

Bogdan Bogoescu se interesează de presiunea care va fi adusă asupra acestui punct de vecinătățile exterioare, cu atât mai mult cu cât, adaugă Vlad Cavarnali, tot ceea ce se petrece în Voluntari e pentru moment haotic, greu de fixat în cifre sau tendințe clare. Constantin Enache afirmă că „traficul va crește oricum în zonă, dacă e să dăm crezare previziunilor.”

Dna Boghină arată că în zonă circulația va fi cu adevărat dificilă, mai ales pentru că „în principal, Șoseaua Colentina atrage traficul. În plus, Hotărârea 66 interzice accesul în incinte de pe arterele de categoria I și II. Apoi, la sud, către calea ferată, nu cred că pastila pe care v-o doriți are capacitate de a primi și redistribui tot traficul. Ar mai trebui prevăzute bucle pentru relații și, neapărat, lărgite localele. Iar pasajul nu va putea suporta tot aflusul care va apărea în zonă.” La una dintre aceste observații, inginerul de trafic care a urmărit proiectul răspunde că, în ceea ce privește pastila, ea nu e semaforizată, deci se acordă automat prioritate celui care intră în giraj; pe de altă parte, Sorin Gabrea este de părere că pasajul poate fi mărit.

Vlad Cavarnali, însă, repune în discuție utilitatea acestei funcțiuni pe căile de acces în oraș, mai ales pentru că ea va crea relații neprecizate cu Ilfovul, va aduce implicații serioase asupra capacității Colentinei. Întrebarea d-sale: „Desfășurarea comerțului de acest tip este bună, este reală sau este un fals?”

Dan Șerban: „Am rezerve și eu în ceea ce privește circulația, nu știu cum va fi ea rezolvată în zonă. Cred că intrările și ieșirile ar trebui să se facă prin pasaje. Din punctul de vedere al regulamentului, aș spune că totul este posibil, iar arhitectura este nouă, cel puțin pentru noi. Eu o percep însă ca pe o dală urbană nediferențiată și cred că marginile, colțurile trebuie ierarhizate într-un fel oarecare, poate cu o detentă. Aș prefera, personal, să fie punctată o direcție.”

Bogdan Bogoescu: „Nu am nimic împotriva obiectului sau a dezvoltării propuse. Mi-aș fi dorit, însă, un PUZ mai extins pentru că aș fi vrut să pot urmări interacțiunea dintre sat și oraș, dintre zonele rurale și cele urbane. Mi se pare că, fiind neprecizat acest lucru, se conservă tendința de semi-rural, iar eu sunt pentru un standard rural clar.”

Sorin Gabrea: „Nu știu cum anume se vor dezvolta zonele acestea vecine, dar pentru moment unele reglementări clare trebuie date. Acum, parcelarul e foarte mic.”

Gheorghe Pătrașcu: „În sistemul actual, nu se poate interveni nicăieri fără acordul proprietarului.”

Tiberiu Florescu: „Proiectul mă convinge și cred că e de apreciat că s-au făcut concesii, în ideea în care unele suprafețe au fost cedate circulației; aș spune și că studiul de trafic prezentat m-a convins. Propunerea poate fi, odată realizată, un motor al zonei și, personal, nu cred în PUZ rezolvate pe terenurile altora. Sunt de acord cu avizarea favorabilă.”

Dorin Ștefan: „Sunt de acord cu propunerea, totuși cred că este rău că ne lipsește o strategie de plantare a mall-urilor în oraș, și nu cred că locul lor e în interiorul Centurii.”

Dan Marin: „Nu am nimic de comentat referitor la acest proiect, dar cred și eu, ca Dorin Ștefan, că ne trebuie un studiu și o politică privind acest tip de clădiri și acest tip de comerț. În realitate, comerțul „mare”, care ar fi trebuit să revină centrului, se dispersează către periferii și apare astfel o defuncționare a centrului. Ne putem întreba până la ce punct permitem acest lucru, știut fiind că la noi regulile urbanismului comercial nu funcționează.”

Casandra Roșu: „Sunt de acord cu proiectul, dar cred că traficul auto ar mai trebui studiat.”

Lulia Dinu: „Și eu cred că aici ne-ar fi trebuit o gândire, o propunere strategică. Personal, cred că vor fi în continuare mari probleme de trafic, după cum sunt și vor fi mari probleme cu rețeaua de canalizare, care vor trebui neapărat rezolvate.”

Damian Ștefan: „Nu am nimic împotriva proiectului, cred că este util pentru zonă, dar cred că ar fi bine să fie și niște utilități publice.” Proiectantul precizează, față de această observație, că în incinta complexului va funcționa o grădiniță.

Rezoluție (Sorin Gabrea) – se avizează favorabil cu următoarele condiționări:

1. se va extinde PUZ cu tronsonul Colentina, studiindu-se și posibilitatea ca un capăt al tramvaiului să poată fi coborât în subsolul mall-ului;
2. încercați să precizați și incidența proiectului cu linia de metrou;
3. să existe neapărat și planșa cu obiectivele de utilitate publică.

PUZ Complex multifuncțional urban Dâmbovița Center Str. Constantin Noica – Calea Plevnei – Str. Știrbei Vodă, S1; proiectant ASIX DESIGN SRL, referent MV.

Prezentarea proiectului a debutat cu un scurt cuvânt al promotorului, rostit în limba engleză, în care s-a afirmat că „proiectul reprezintă un parteneriat public-privat”, că actuala situație a proiectului este de a fi fost preluat de la investitorul turc, care nu l-a mai putut urmări din diferite motive și că „s-a ținut cont de toate sugestiile anterioare ale Comisiei atunci când a fost gândită noua propunere”. Ca arhitectură, proiectul a fost preluat de o echipă românească. Reprezentanta echipei a afirmat că proiectul acestei insule urbane de circa 11 ha, aflată în zona centrală a Bucureștiului nu are niciun fel de problemă juridică și că se intenționează realizarea aici a unor construcții cu funcțiuni multiple. Se propune un POT de 60-70%, un CUT de 4,2 și se prevede un spațiu verde care ar ocupa procentual 38%. Pentru circulație este prevăzut un procent de 34% din total. Suprafața construită la sol va fi de 407.000 mp, din care 105.000 vor fi alocați destinației de „retail”. Vor mai exista un hotel de circa 60.000 mp, spații pentru birouri, circa 27.000 mp.

Dl. Gabrea a ținut să precizeze fostul statut juridic al terenului și a recapitulat foarte scurt istoria acestuia – „terenul a fost expropriat pentru Gara Centrală, devenind ulterior hipodrom și loc de exerciții pentru cadrele militare, apoi a trecut sub autoritatea guvernului comunist.”

A urmat după aceea o scurtă prezentare legată de relația proiectului cu orașul ca și circulație, inclusiv cu transportul public de călători, bazată pe afirmația că „zona are un caracter mai pronunțat de trafic de tranzit”, dar fără a fi pronunțați indicatori numerici exacti. S-au propus câteva noi benzi de circulație suplimentare.

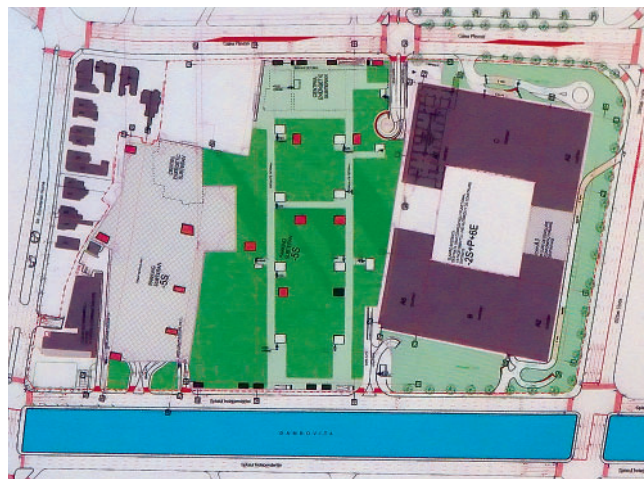
Dna Lulia Dinu s-a interesat despre cum anume va fi repartizat spațiul verde – s-a răspuns că vor fi 5 niveluri care vor atinge 19,60 m înălțime și care vor fi prevăzute fiecare cu câte un procent de spațiu verde.

Dan Marin: „Cu excepția câtorva desene pe plan, văd absolut același proiect. Problemele ridicate anterior au revenit cu aceeași soluție. Amintesc că, printre altele, se ceruse ca proiectul să fie tăiat de circulații publice și de cele pietonale. A mai existat, dată fiind amploarea proiectului și importanța lui, propunerea să existe un concurs de arhitectură. Iar criticile majore ale proiectului, despre care, personal, consider că nu s-au rezolvat nici acum, sunt: transformarea întregii suprafețe într-o enclavă, lipsa legăturilor de orice fel cu vecinătățile, lipsa de continuitate a circulațiilor cu existentul, refacerea traseelor pietonale și transformarea lor în spații publice deschise, nerezolvarea contactului dintre suprafața alocată proiectului și stradă. În fine, aș mai spune că au fost cerute expres anumite funcțiuni, listate în cele 8 puncte ale scrisorii trimise beneficiarului, și care nici acum nu se regăsesc în propunere. În fine, față de ceea ce văd ca posibilitate de circulație, vreau să amintesc că se cereau fronturi de străzi, nu alei prin parc; se solicitase expres o stradă prin mijloc care să continue traseul existent anterior și se dorea urmărirea continuității străzilor.”

Dorin Ștefan întrebă dacă proiectul de arhitectură poate fi disociat de planul urbanistic – se răspunde negativ. „După ce avizăm PUZ, e obligatoriu un parteneriat public-privat. Iar dacă nu se poate organiza nici în aceste condiții un concurs, propun ca Guvernul să-și asume în totalitate responsabilitatea pentru continuarea acestui proiect în condițiile date. Din punctul meu de vedere, discuțiile au plecat de la slaba arhitectură a proiectului inițial, care nu mi se pare schimbată în bine. Propunerea mea este ca acele două componente invocate – arhitectura, pe de o parte, urbanismul, pe de altă parte, să fie disociate și închei spunând că aștept în continuare un concurs.”

Gheorghe Pătrașcu intervine și precizează că un parteneriat public-privat nu obligă promotorul la un concurs de arhitectură.

Dan Marin răspunde însă acestei precizări cu o întrebare legată de drepturile pe care le au cetățenii în acest parteneriat și cere precizarea „exigențelor pe care statul român le are vizavi de calitatea arhitecturală și urbană a unui proiect cum e cel de față. Arhitectura pe care o vedem e imaginea unui cutremur de gradul 9 petrecut în interiorul

unui depozit de mobilă, o arhitectură *bric-a-brac* fără nicio legătură cu centrul Bucureștiului.”

Constantin Enache s-a pronunțat la solicitarea Președintelui Comisiei, precizându-și de la început poziția de fost co-autor al proiectului de urbanism, despre care apreciază că în noua formulare s-a îmbunătățit, pentru că aceasta oferă mai mult spațiu verde și ia mai mult în considerare spațiul public.

Tiberiu Florescu: „Ar fi util ca reglementările privind această insulă să fie înglobate unităților teritoriale, cu reglementări foarte clare legate de accesibilitatea spațiilor publice, pentru ca toate aceste prevederi să poată constitui un cadru posibil de evoluție a proiectului, a cărui principală calitate ar trebui să fie deschiderea. Accesul public cred că poate fi impus.”

Bogdan Bogoescu: „În regulamentul anexă trimis promotorului lucrurile sunt corecte – spina trebuie să fie perfect publică, accesibilă și să existe pasaje. Ar exista și posibilitatea unui pasaj subteran către Piața Operei, dar el trebuie într-adevăr gândit ca un pasaj amplu, civilizat. În plus, mai cred că parcul din spatele vilelor trebuie regândit pentru realizarea unui dublu acces, pentru că, altfel, vom avea un spațiu public care se deschide spre dosuri de clădiri.”

Casandra Roșu – „Sunt de acord cu dl. Bogoescu, în sensul în care piața spre Dâmbovița, cea care va rezulta din spațiul verde plasat în spatele vilelor, trebuie regândită. Personal, nu înțeleg acea clădire P+7 aflată pe peticul izolat de teren, și nu sunt de acord cu ea. Ca impresie generală, sunt de părere că proiectul s-a îmbunătățit.”

Dan Șerban: „Cred că e foarte dificilă disocierea părții urbane de cea de arhitectură. Planșele ar trebui să fie în acord cu PUG. Sunt de părere că strada interioară trebuie amplificată ca acces pentru public, iar zona din spatele vilelor trebuie evident reanalizată. Imaginea urbană nu este coerentă.”

Vlad Cavarnali atrage atenția asupra faptului că trebuie urmărită foarte atent vecinătatea cu Parcul Operei, pentru că aici se dorește refacerea terenurilor de tenis existente anterior. Se declară și el de acord cu ideea concursului de arhitectură.

Lulia Dinu intervine și precizează că în parc există o vegetație majoră, în ideea că pot fi găsiți aici arbori din specii protejate. Atrage atenția asupra nevoii de protecție a clădirii față de apa freatică, ce are în zonă un nivel foarte ridicat.

Ștefan Damian declară că nu înțelege rostul pasajului pe direcția Dâmboviței, iar Dan Șerban propune să fie avizate reglementările urbanistice, dar să fie rediscutată arhitectura.

Sorin Gabrea: „Cred că proiectul nu va mai reveni aici, ca atare vă propun să discutăm partea lui urbanistică și modul în care ea poate fi mai bine formulată. Se cere, așadar, amplificarea acceselor, o tratare mai atentă a limitelor, revizuirea parcelelor dinspre Str. Noica. Personal, cred că este de apreciat ideea pasajului care străbate proiectul și vă propun să discutăm calitatea spațiilor publice, însă vreau să precizez că, puși față în față cu acest proiect, se vede că nu avem încă obișnuința construcțiilor mari.”

Dorin Ștefan solicită ca planșele să prezinte deschis spațiile publice și

ca această cerință să fie inclusă în reglementările ulterioare.

Rezoluție – se avizează favorabil în următoarele condiții:

1. amplificarea spațiilor publice și a celor care condiționează intrarea publicului în ansamblu (definirea spațiului public)
2. adăugarea la prezenta documentație a altor documente care să specifice domeniul spațiului public;
3. marcarea pasajului pietonal exterior;
4. tratarea fronturilor stradale cu funcțiuni comerciale corespunzătoare;
5. realizarea unui studiu hidro-geo-tehnic detaliat;
6. realizarea unui spațiu pietonal interior către Parcul Operei
7. realizarea continuității de cornișă (Dan Șerban).

PUZ Calea Șerban Vodă nr. 233-235-237, S.4, proiectant WESTFOURTH ARCHITECTURE (revenire)

Într-o foarte scurtă prezentare a proiectului, așa cum a compărut el în anterioarele înfățișări în Comisie, Vlad Arsene re-expune pe scurt condițiile care îl determinaseră să propună un turn („dușmanul public”, în formularea d-sale) pe amplasamentul de lângă biserică („PUG prevedea pentru zonă un accent, ar fi fost bine ca această clădire înaltă deosebită să fie plantată acolo, deoarece s-ar fi constituit în reper urban și ar fi servit ca prim punct de plasare a clădirilor înalte pentru toată partea de sud a Bucureștiului”). Încheie afirmând că proiectul anterior primise avizarea tehnică, dar la insistențele avocatului Asociației Revoluționarilor, care se opusese prezenței turnului în apropierea Cimitirului Eroilor, a configurat pe același amplasament o clădire de mult mai joasă înălțime, mai domestică în formă. POT ar fi în jurul a 50%, CUT de 5,4, iar înălțimea maximă va fi cea a zonei, de 11 etaje; procentul de spațiu verde rezervat ar fi de 20%.

Sorin Gabrea se interesează dacă, în momentul refuzului avizului pentru clădire înaltă, reclamația revoluționarilor exista; se răspunde negativ.

Constantin Enache recapitulează condițiile votului anterior, în nume personal: „Am votat pentru realizarea construcției înalte, pentru că orașul este un organism extrem de complicat care, cred eu, trebuie să se dezvolte și către sud, nu doar spre nord. Cred că întârzierea construirii și plantării unor funcțiuni importante în zonă va avea consecințe vitale.”

Dan Marin: „Mă opusesem plantării turnului în acel loc pentru că am observat că turnul se vedea urât din Parcul Carol și impieta asupra întregului ansamblu, pentru că doream ca Monumentul-mausoleu să nu se profileze pe alte blocuri, cum, din păcate, s-a petrecut pe temeiul unor aprobări venite din partea Primăriei de Sector. Nu mi se pare firesc ca un reper istoric să fie însoțit de o construcție discutabilă. Apoi aș mai dori să spun că reclamația nu este doar a unei organizații oarecare, ci poartă pe ea antetul Guvernului României, deci cred că trebuie considerată mai serios.”

Ștefan Damian: „Semnătura de la Guvern aparține unui director care nu știa ce semnează.”

Dorin Ștefan: „Construcția apărea în vecinătatea monumentului, și cred că, reducându-se înălțimea, a dispărut problema.”

Tiberiu Florescu, însă, observă că „de fapt, nu ni se cere validarea primei soluții, ci se solicită un al doilea aviz.”

Cassandra Roșu este de părere că „poziția față de biserică este mult prea apropiată” și sugerează că o distanță de degajare ar trebui să fie de minimum 20 m. În plus, consideră că alveola care va fi creată ar trebui să ocupe pe locul din spate, ci unul care să creeze un respiro – „clădirea este mult prea apropiată de biserică.”

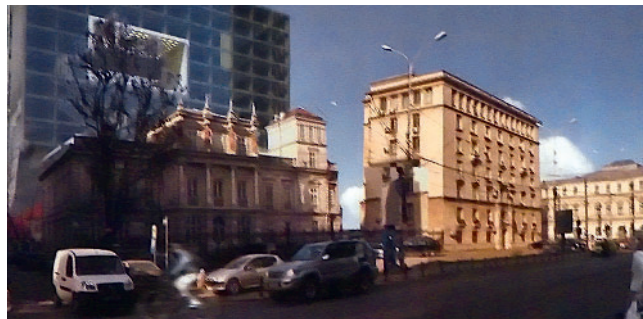
Bogdan Bogoescu: „Nu cred că acel cant pe care l-ați gândit pentru noua clădire în lungul bulevardului vă avantajează; mai cred că un obiect cu o curte interioară care să creeze două fațade nu vă avantajează.”

Vlad Cavarnali afirmă că ar fi de dorit crearea unei relații între biserică și clădire.

Rezoluție (Sorin Gabrea): Comisia menține avizul acordat anterior. Față de intenția promotorului de a modifica proiectul, suntem de părere că volumul inițial era mai bun ca relație cu vecinătățile, astfel încât avizăm proiecția vechii propunerii cu CUT actual. Se avizează POT maxim de 60%, CUT de 5,4, iar înălțimea maximă de P+11.

PUZ Calea Victoriei nr. 107-109, S.1, proiectant WESTFOURTH ARCHITECTURE (revenire)

Vladimir Arsene recapitulează și aici datele proiectului discutat anterior și condițiile formulate de vechea Comisie, concluzionând că, în principal, se solicitase o ridicare topo și reducerea înălțimii, care ar fi

fost prea mare pentru primul plan al Căii Victoriei. S-a revenit însă cu aceeași înălțime, pentru că edificiul nu este situat în primul plan, ci în cel secund.

Cassandra Roșu este de părere că „edificiul din fața ansamblului dă caracter Căii Victoriei și nu ar trebui afectat. Iar ca reglementare amintesc că nu se poate depăși înălțimea unui maxim existent într-o zonă protejată.”

Vladimir Arsene răspunde la această observație: „Nu doresc să revin asupra soluției, dar precizez că punctul de referință nu se află în planul clădirii.”

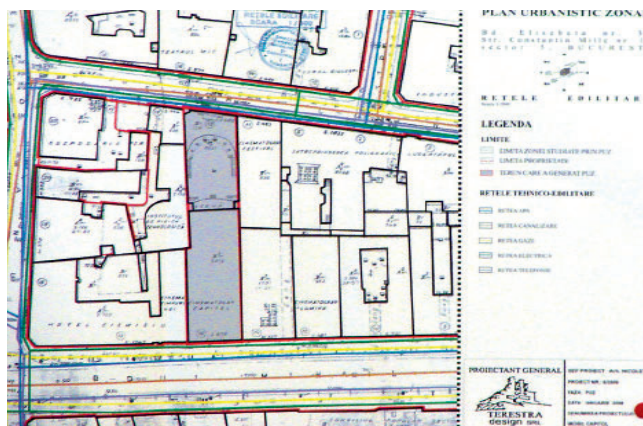
Sorin Gabrea încheie subiectul astfel: „Studiul topo solicitat prezintă unele dubii, ca atare rog proiectantul să revină în ședința viitoare cu toată documentația necesară susținerii propunerii.”

PUZ Bdul. Regina Elisabeta nr. 36 – Str. Constantin Mille nr. 3, S.5, proiectant TERESTRA DESIGN (Cinema Capitol și Grădina de Vară Capitol)

În prezentarea propunerii se specifică de către proiectant că „și grădina, și cinematograful sunt monumente istorice, dar proprietatea juridică asupra lor este a RADEF, Regia de difuzare a Filmelor. Ansamblul se află pe lista monumentelor care vor fi privatizate. Beneficiarul este o persoană fizică privată, dar prevederea în vigoare cere ca, timp de 15 ani, funcțiunea de cinematograf să fie păstrată. Dorim să consolidăm acest ansamblu, dar să extindem clădirea pe înălțime, până la cornișa maximă a zonei. POT propus ar fi de 70%, iar CUT de 2,9.”

Se observă, însă, că, printre funcțiunile solicitate pe un aviz anterior figura și cea de birouri, absentă de pe documentația prezentată în ședința actuală.

Ca atare, Sorin Gabrea solicită ca documentația care se va prezenta cu proxima ocazie Comisiei să fie revizuită, să cuprindă avizul Ministerului Culturii și acceptul scris al proprietarului de drept al clădirii privind condițiile date. Se va reveni.

DÂMBOVIȚA CENTER

COMUNICAT DE PRESĂ AL FILIALEI TERITORIALE BUCUREȘTI A ORDINULUI ARHITECȚILOR DIN ROMÂNIA 20 NOIEMBRIE 2008

Pe data de 19 noiembrie 2008, Consiliul Teritorial al Filialei București a Ordinului Arhitecților din România a luat în discuție proiectul „Dâmbovița Center”, axat pe dezvoltarea urbanistică a zonei din care face parte fosta clădire a Muzeului Național de Artă, numită ulterior Casa Radio. Atât clădirea propriu-zisă, cât și terenul aferent au constituit obiectul unui contract de parteneriat public-privat, încheiat în 2002 și reînnoit în 2006, între Guvernul României și un grup internațional de investitori. Deși spațiul aparține domeniului public și este situat în zona centrală a Bucureștiului, municipalitatea nu a fost implicată nici în stabilirea clauzelor contractuale și nici în fundamentarea și definirea temei de proiectare.

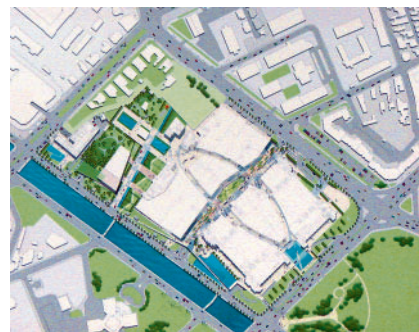
La începutul lunii noiembrie 2007, Planul de urbanism zonal „Dâmbovița Center” a fost supus pentru prima dată avizării Comisiei Tehnice de Urbanism și Amenajarea Teritoriului a Primăriei Municipiului București, care a formulat o serie de amendamente. Următoarele două întâlniri au avut același rezultat, lucru de așteptat cât timp reprezentanții investitorilor, invocând contractul de parteneriat, au refuzat să țină seama de observațiile de esență ale Comisiei Tehnice și au respins propunerea acestuia de a organiza un concurs de urbanism care să ofere soluții pentru reabilitarea zonei.

Chiar dacă a trecut un an de la prima prezentare, proiectul „Dâmbovița Center” nu a trecut prin nicio schimbare semnificativă. La ultima ședință a Comisiei Tehnice, desfășurată în data de 12 noiembrie 2008, a fost prezentată aceeași soluție, cu câteva modificări minore și fără substanță. În forma sa actuală, proiectul „Dâmbovița Center” solicită derogări majore de la prevederile Planului Urbanistic General al Municipiului București și aduce prejudicii orașului, atât în termeni funcționali, cât și de imagine urbană, fiind incompatibil cu exi-

gențele unei arhitecturi contemporane de calitate, din mai multe puncte de vedere. În primul rând, nu există conexiuni funcționale cu vecinătățile, terenul nu este utilizat intensiv, iar spațiile publice sunt de o calitate redusă. Alăturarea întâmplătoare a unor volume disproporționate și a trei clădiri de birouri cu înălțimi excesive, de 135 metri, inexistente în Planul Urbanistic General, creează un adevărat haos vizual, un spectacol arhitectural forțat și îndoielnic.

Presiunile care se fac, la ora actuală, pentru promovarea de urgență a proiectului sunt nejustificate, din moment ce perioada de un an scursă de la prima avizare ar fi fost suficientă pentru ca firma „Dâmbovița Center” să găsească soluții de ameliorare a proiectului, inclusiv prin organizarea unui concurs, pe care partea română – ca partener în contract și proprietar al terenului operațiunii – avea tot dreptul să îl solicite. Prin urmare, Filiala București a Ordinului Arhitecților din România, în calitate de organizație profesională, se disociază în totalitate de actuala concepție și imagine arhitecturală a proiectului „Dâmbovița Center”, susținând că un obiectiv atât de important pentru oraș tre-

buie să fie supus unei dezbateri publice și, eventual, să constituie obiectul unui concurs public de arhitectură.

Imaginile fac parte din proiectul prezentat la Comisia Tehnică de Urbanism și aparțin autorilor.

VIZITA LA BUCUREȘTI A UNEI DELEGAȚII VIENEZE A CAMEREI REGIONALE A ARHITECȚILOR ȘI INGINERILOR CONSULTANȚI ATESTAȚI DIN VIENA, AUSTRIA DE JOS ȘI BURGENLAND

În perioada 13-14 noiembrie a avut loc la București o vizită oficială a unei delegații de la Camera Regională a Arhitecților și Inginerilor Consultanți Atestați (Bundeskammer der Architekten und Ingenieurkonsulenten) din Viena, Austria de Jos și Burgenland, organizație profesională similară cu cea a Ordinului Arhitecților din România – Filiala București. / arh. Mario Kuibuș

Vizita a avut loc ca urmare a invitației trimise de Filiala București a O.A.R. organizației vieneze și a răspunsului pozitiv al acesteia, venit în întâmpinarea invitației organizației bucureștene.

Scopul declarat al invitației a fost schimbul reciproc de informații și problematici de natură profesională și organizatorică în cadrul organizațiilor, alături de încercarea unei posibile colaborări profesionale între cele două filiale în viitor, în sensul îmbunătățirii rezolvării problemelor zilnice ce apar în cadrul organizațiilor și al învățării reciproce din experiența acumulată de fiecare parte.

Delegația venită la București a fost compusă din: Dl. Thomas Kratschmer, Președintele Board-ului Arhitecților; Dna. Katharina Froech, Președinta Comitetului de Concursuri și al ARCE; Dl. Hans Staudinger, Director Administrativ al Camerei.

Delegației vieneze i s-a propus un program de vizită unde, printre altele, s-a urmărit cunoașterea directă a contextului urban bucureștean în diversele lui ipostaze și, de asemenea, vizionarea expoziției cu proiecte de la Teatrul Național București, aflată sub auspiciile manifestărilor din cadrul Bienalei de Arhitectură.

Problemele de natură profesională, administrativă, organizatorică și legislativă au fost discutate în cadrul unei întâlniri cu prezentări proprii, care a avut loc la sediul filialei bucureștene.

În timpul vizitelor și prezentărilor, oaspeții au fost însoțiți de membrii Colegiului Director al filialei bucureștene, dar și de alți colegi arhitecți precum: Luminița Machedon, Ștefan Ghenciulescu, Angelo Rovența.

În cadrul procesului de cunoaștere reciprocă, foarte interesantă a fost expunerea delegației vieneze, care a conturat o imagine a unei organizații profesionale foarte bine poziționate în cadrul societății, prezentă la nivelul mai multor paliere de influență și decizie în domeniul politic, cultural, social și economic. De asemenea, a fost interesantă expunerea despre forma de organizare și modalitatea de abordare a propunerilor legislative din cadrul dezvoltării orașului Viena.

Cu această ocazie, s-a amintit faptul că toate

inițiativele investiționale privind dezvoltarea privată sau de stat sunt supuse direct analizei și studiului în cadrul unor departamente din cadrul Primăriei, special dedicate acestor acțiuni. Acestea eliberează la final documente concrete, avizate și aprobate tot intern de comisii pluridisciplinare aparținând tot Primăriei.

Astfel, există un Departament de Dezvoltare care dă o strategie și niște linii directoare pentru o anumită problematică sau zonă. Există un departament de Urbanism care detaliază în continuare implementarea strategiei aprobate pe problema respectivă. În acest fel, nu apar strategii de dezvoltare propuse și produse de către privați sub forma de PUZ-uri ce trebuiesc avizate, la câte o ședință, de diverse comisii specializate și care, sub presiunea spontanului, trebuie să ia decizii rapide, așa cum e situația în cadrul legislativ românesc. Cu atât mai mult, unele dintre avize sunt doar consultative; prin urmare, decizia e stabilă, în mod real, doar de factorii politici de decizie.

Colegii austrieci au arătat în continuare modul de reglementare al atestării profesionale în Austria, unde se ia în considerare o practică de stagiatură de trei ani, dintre care unul este rezervat în mod obligatoriu dezvoltării unor proiecte pe șantier. În continuare, există un sistem de școlarizare obligatoriu de circa două-trei săptămâni, înaintea examenelor de atestare ca membru cu drept de semnătură al organizației pe probleme de legislație administrativă, reglementări legislative profesionale, organizarea afacerii, probleme de etică profesională etc.

Stagiul nu se declară „oficial” de la o dată anume, ci el este calculat direct de la prima angajare profesională, cu recomandarea și confirmarea în scris venită de la angajator.

CONCURSUL „PREZENT – Provocările arhitecturii”

Între 22 și 28 noiembrie, Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” a organizat, în colaborare cu Lafarge România, cea de-a doua ediție a Concursului Internațional de Proiecte de Arhitectură, cu tema „PREZENT – Provocările arhitecturii”. Lucrările înscrise au fost analizate de un juriu internațional, din care au făcut parte arhitecți de renume ca Leen Van Duin (Olanda), Christopher Allsopp (Marea Britanie), Luis Conceicao (Portugalia), Pere Riera y Panellas (Spania) și Juhani Katainen (Finlanda). Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” a fost reprezentată de Emil Barbu Popescu, iar fundația Lafarge, de Leopold Lombard.

Au fost trimise spre jurizare 86 de lucrări, dintre care 42 semnate de studenți din România. După o primă evaluare, juriul a selectat 22 dintre aceste proiecte pentru faza finală a concursului.

Marea câștigătoare din acest an a fost Aisling O’Carroll, studentă la University of Waterloo, din Canada. Juriul a acordat două premii II echipei Sonia Jou-Ya și Kevin Pang-Hsin, de la University of Auckland (Noua Zeelandă), și lui Davide Pastoro, student la Politecnico di Milano (Italia). Premiul al III-lea a avut, de asemenea, doi câștigători, DaeDo Kim, de la Hanyang University (Ansan, Coreea) și Vlad Stoica, de la Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”. Au fost acordate mențiuni studenților români Andrei Nicolae Bisceanu și Răzvan Enescu, de la Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”, și George Gaveniuc, de la Universitatea Tehnică Cluj. Alte mențiuni au fost acordate unor studenți de la universități din Polonia, Germania, Singapore și Coreea.

Maximix Cities: Celebration of Cities 3

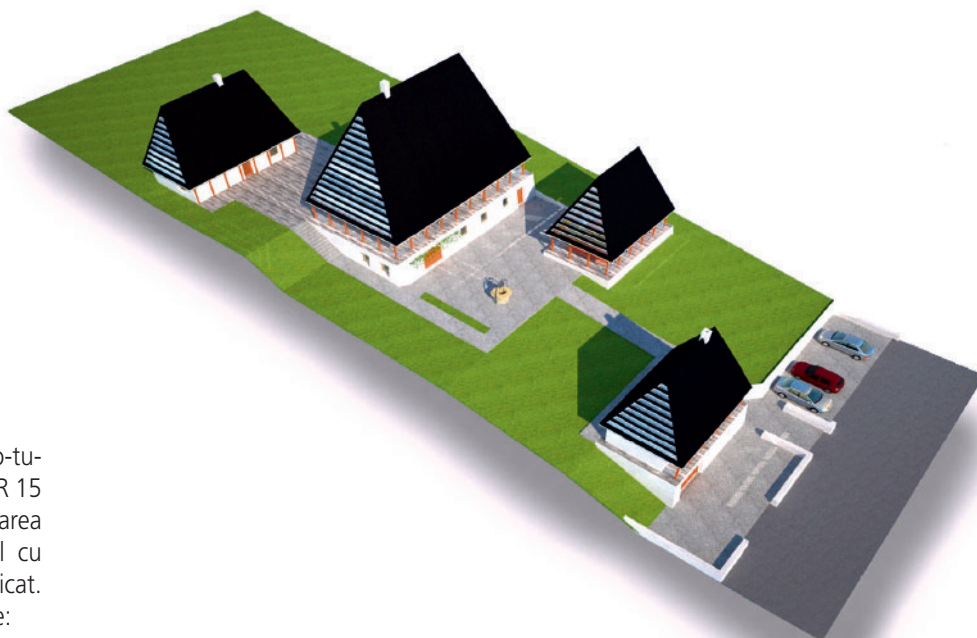
În data de 4 iulie 2008, în timpul Congresului de la Torino, Uniunea Internațională a Arhitecților a anunțat organizarea celei de-a treia ediții a Conferinței Internaționale “Celebration of Cities”. Cu ocazia acestui eveniment, va avea loc concursul cu tema “MAXIMIX cities”, prilej atât pentru profesioniști, cât și pentru studenții la arhitectură de a-și prezenta ideile și soluțiile legate de viața orașului, văzut ca un sistem viu, ale cărui elemente componente sunt clădirile, spațiile publice și activitatea umană.

Tema a fost aleasă în contextul în care mediul urban contemporan este unul plin de contradicții. În ciuda densității ridicate a populației, individul se simte izolat, iar eterna opoziție dintre urban și rural îmbracă noi aspecte, prin dorința omului de a se întoarce la natură, neputând renunța însă în totalitate la avantajele orașului. În aceste condiții, se ridică întrebarea: Cum ar putea arhitecții să combine elementele realității urbane pentru a face ca viața în orașe să fie una mai bună? Cum ar putea ei să răspundă aspirațiilor orașenilor?

Înscrierea în competiție se va face exclusiv prin pagina web dedicată evenimentului. Până în data de 20 ianuarie 2009, concurenții le vor putea adresa întrebări organizatorilor, urmând ca perioada de înscriere propriu-zisă să aibă loc între 5 și 15 mai 2009. O primă selecție a proiectelor va avea loc la nivel național, juriile fiind numite de UIA, iar primele 10 clasate, pentru fiecare țară, vor fi supuse deliberărilor unui juriu internațional, care va alege marii câștigători. /Anca Rotar

CONCURSURI DE IDEI PENTRU COMUNA GÂRDA DE SUS, ZONA MUNȚILOR APUSENI

Ordinul Arhitecților din România, în parteneriat cu Filiala sa Transilvania, a organizat două concursuri pentru zona munților Apuseni, unul pentru selectarea celor mai valoroase idei pentru programul de pensiune agroturistică montană situată în comuna Gârda de Sus, iar celălalt pentru un Centru comunitar multifuncțional situat în centrul satului Ghețar.

Pentru concursul cu pensiunea agro-turistică s-au primit la secretariatul OAR 15 proiecte, din care juriul a admis intrarea în jurizare a 14 proiecte, proiectul cu numărul de concurs 29 fiind descalificat. Juriul a stabilit următoarele rezultate:

Premiul 1: Nu s-a acordat

Premiul 2 ex-aequo:

Stud. arh. Alice Oprică – anul 6, Facultatea de Arhitectură, Universitatea Cluj-Napoca

Arh. Farkas Lehel – absolvent 2008, Facultatea de Arhitectură, Universitatea Cluj-Napoca

Premiul 3:

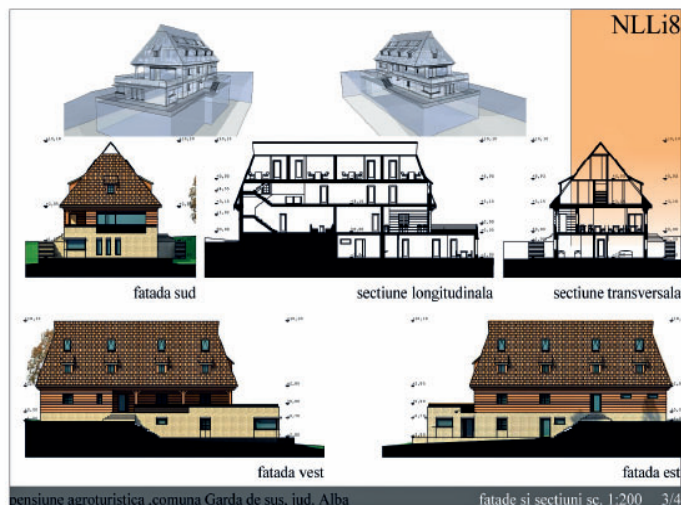
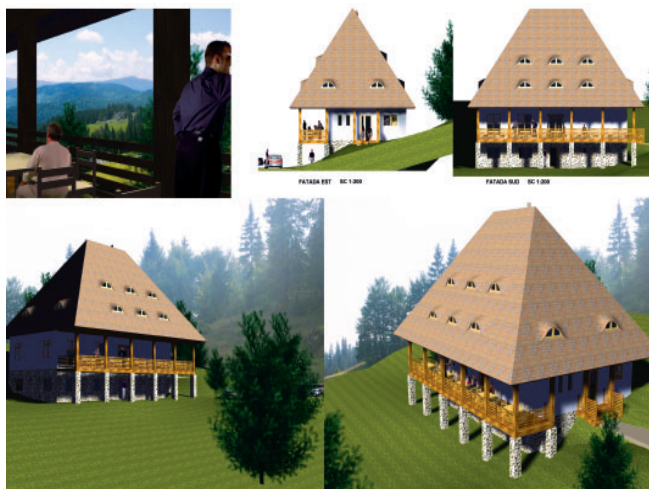
Stud. arh. Mihai Racu și Adrian Florin Pop – anul 5, Facultatea de Arhitectură, Universitatea Cluj-Napoca

Mențiune:

Stud. arh. Horea Răcășan, Andrei Vlas și Stejara Timiș – anul 3, Facultatea de Arhitectură, Universitatea Cluj-Napoca

Premiul 2 ex-aequo

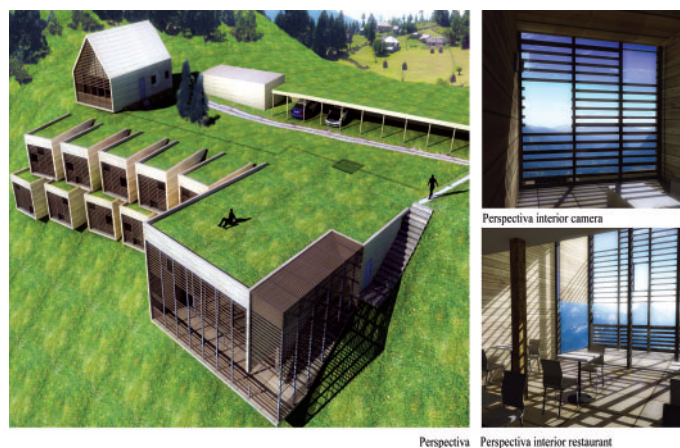

Premiul 3

Concursurile de soluții au fost parte integrantă a proiectului „Țara Moșilor – patrimoniu cultural european”, desfășurat de Filiala Teritorială Transilvania a Ordinului Arhitecților din România (prezentarea este disponibilă în documentația de concurs și pe site-ul Filialei www.oartransilvania.ro), cu scopul identificării și protejării peisajului cultural și a arhitecturii tradiționale montane și implicarea comunităților în valorificarea și revitalizarea acestora. În zilele de 12-13 octombrie 2008 a avut loc în municipiul Alba Iulia jurizarea proiectelor predate în concurs.

Juriul a fost compus din: Marin Vîrciu, primar, com. Gârda de Sus, membru titular; Eugenia Mărginean, arhitect șef, Consiliul Județean Alba, membru titular; Arh. Dan Manea, președintele juriului; Arh. Eugen Pănescu, membru titular; Arh. Horațiu Răcășan, membru titular; Arh. Voichița Coman, Consiliul Județean Alba, membru supleant; Arh. Marius Barbieri, membru supleant.

Mențiune

Pentru concursul cu Centrul Comunitar s-au primit la secretariatul OAR 8 proiecte, iar juriul a stabilit următoarele rezultate:

Premiul 1: Arh. Elizaveta Ciupercă – autor principal, coautori: Arh. Cristina Constantin, Arh. Cosmin Pavel

Premiul 2: MOOD FACTORY, Arh. Ovidiu Taloș – autor principal, coautori: Arh. Miruna Stroe, Arh. Dragoș Crăciun

Premiul 3: nu s-a acordat

Mențiune: 2 MTDV, Arh. Mihaela Pelteacu – autor principal, coautori: Arh. Tudor Constantinescu, Arh. Ilinca Păun, Arh. Dragoș Olt Constantinescu

Premiul 1

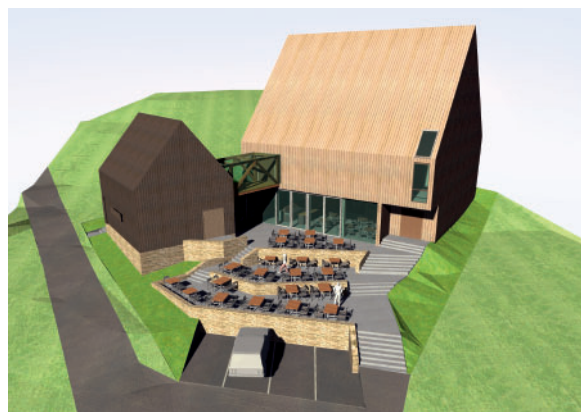
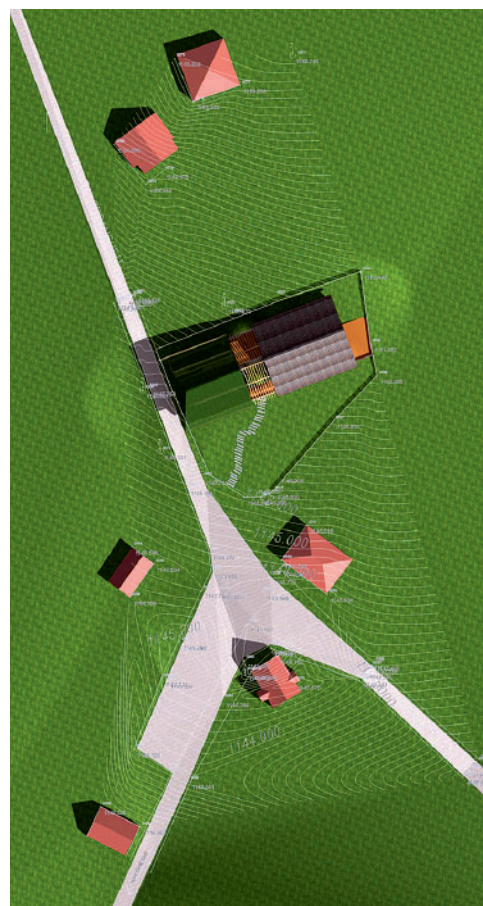
Potrivit regulamentului, s-a organizat în municipiul Alba Iulia, la Sala Unirii, expoziția cu toate proiectele participante, care a fost deschisă publicului în perioada 24-31 octombrie 2008. Festivitatea de premiere a avut loc în spațiul expozițional vineri, 24 octombrie, ora 16.00.

Toate proiectele participante vor fi incluse într-un catalog, tipărit de Filiala Transilvania a OAR în cadrul proiectului „Țara Moșilor”, având ca beneficiari Consiliul Județean Alba și Primăria comunei Gârda de Sus.

Filiala Transilvania a Ordinului Arhitecților din România
 str. Avram Iancu nr. 18, ap. 3, Cluj-Napoca, tel./fax: +40 264 450 375, +40 728 330 140, e-mail: secretar@oartransilvania.ro
oartransilvania@rdslink.ro, persoană de contact: doamna ec. Oana Bucea, Secretar executiv.

Premiul 2

Mențiune

OMAGIU ARHITECTULUI ȘERBAN CANTACUZINO

În data de 3 decembrie 2008, membrii Academiei Române au adus un omagiu Arhitectului Șerban Cantacuzino, apărător de seamă al patrimoniului național, cu ocazia împlinirii a 80 de ani de viață. Domnia sa a primit din partea colegilor din Comitetul de Istoria și Filosofia Științei și Tehnicii diploma „Meritul Academic”. Discursul de acceptare a fost precedat de o serie de prezentări aparținând Domniilor Sale Acad. Ionel Haiduc, Președintele Academiei Române, Nicolae Noica, Aurelian Trișcu, Alexandru Beldiman și Maria Berza. Prezentăm în continuare textul domnului arhitect Alexandru Beldiman.

Filiații

„O amintire este un lucru fugar și spontan” – spune George Matei Cantacuzino, în *Scrisorile către Simon*. „Nu se poate vorbi de o amintire, dar numai de serii de amintiri similare (despre o persoană, o circumstanță sau un lucru) care se suprapun în laboratorul conștiinței noastre (...). Dacă privim însă această amintire mai atent, vom vedea că este colorată mereu altfel și de memorie și de prezent.”
G.M. Cantacuzino, *Scrisorile către Simon*, ed. Dacia, Cluj, 1993, p. 84

Când Șerban Sturza, Președintele Ordinului Arhitecților din România, mi-a propus să schițez un portret al arhitectului Șerban Cantacuzino pentru momentul când avea să i se decerneze Diploma Academiei Române în Aula în care ne aflăm acum, m-am simțit în primul rând onorat și instantaneu mi-au venit în minte „Scrisorile către Simon”, ultima carte a lui George Matei Cantacuzino (G.M., cum ne place nouă, arhitecților, să-l numim), ilustrul tată al celui pe care îl celebrăm astăzi, publicată în 1993 la Cluj, la împlinirea a 33 de ani de la moartea autorului.

„Scrisorile către Simon” sunt pentru mine unul dintre cele mai frumoase texte ale literaturii române și un splendid elogiu adus *amintirii*. „Profeții – spune G.M. Cantacuzino – *chiar cei mai autorizați, mi-au fost întotdeauna antipatici, să ne întoarcem deci spre amintire*”.

Sub semnul amintirilor am scris aceste rânduri deloc academice. L-am întâlnit pentru prima oară pe Șerban Cantacuzino în 1971, dacă nu mă înșel, în casa din strada Floreasca a bunicii mele Elisabeta Goga, născută

Odobescu și a mătușii mele Ruxanda Goga. Dacă nu greșesc, era prima sa vizită după ce părăsise, la 11 ani, România și mătușa mea, care-l invitase, s-a gândit că ar fi potrivit ca doi tineri arhitecți, fratele meu Matei și cu mine, să îl cunoaștem pe fiul lui G.M., despre care auzisem în familie atâtea lucruri remarcabile și ale cărui texte din revista „Simetria” le citisem cu neșaf.

Mă mândream atunci, ca și acum, cu faptul că aveam în bibliotecă volumul despre Palladio scris de el și publicat în 1928, pe care-l dăduse cu dedicație verișoarei sale primare, Marie Odobescu, născută Cantacuzino, cumnata bunicii mele, și care la rândul ei mi-l făcuse cadou. Tot de la Marie Odobescu ajunseseră în casa din strada Floreasca două mici tablouri, peisaje de la Hoiseștii lui Basil și ai Pulcheriei Cantacuzino, bunicii lui G.M. și ai Mariei Odobescu, puse deoparte de Ruxanda Goga pentru a i le da lui Șerban Cantacuzino, căruia i se cuveneau.

În anul 1971 nu era momentul cel mai potrivit să scoți din România picturi, deși valoarea lor era mai ales una documentară și sentimentală și mai puțin patrimonială în sensul de atunci, așa că ele au rămas în continuare în custodie.

Dar să revin la firul *amintirii* mele, întâlnirea din 1972 cu Șerban Cantacuzino. Aveam în față un bărbat extrem de distins și încă tânăr. Când fac astăzi socoteala, îmi dau seama că avea doar puțin peste 40 de ani, iar Matei și cu mine aveam sub 30. Vorbea corect și elegant românește, cu un evident accent englezesc. M-au impresionat distincția și tonul egal al conversației sale, în total dezacord cu ceea ce eram obișnuit în societatea românească, mai ales în cea a arhitecților – noi eram cinci în familie – unde discuțiile se purtau mai întotdeauna pe un ton vehement.

Îmi aduc aminte despre subiectul uneia dintre discuții – cornișa Palatului Farnese de la Roma – pe care Matei și cu mine am provocat-o ca să ne fălim cu știința noastră întru istoria arhitecturii, ne aflam doar în fața fiului lui G.M., el însuși arhitect recunoscut în țara sa de adopție și redactor șef al reputei reviste „Architectural Review.” A intrat în joc imperturbabil, cu perfectă naturalitate, fără a lăsa să-i transpară gândul,

deși, nu mă îndoiesc, în forul său interior se amuza copios de *juvenilitatea* comportamentului nostru.

Ceea ce mă izbise la Șerban Cantacuzino, dincolo de ținută și de perfecta stăpânire de sine, erau sentimentele sale românești, ce transpăreau fără ostentație în conversația noastră.

După această primă secvență, am rămas cu impresia că am întâlnit un Aristocrat britanic, care îmi amintea de generația de mari boieri români născuți în anii 1870, al căror prototip rămâne pentru mine Iancu Manu, președinte al Curții de Casație, pe care vicisitudinile vremurilor comuniste l-au adus în deceniul șase la noi în casă.

„Șerban Cantacuzino is a genuine british aristocrat” avea să-mi spună, câțiva ani mai târziu, reputatul istoric și critic al arhitecturii Keneth Frampton, britanic el însuși, președinte al juriului *Concursului internațional de urbanism București 2000*. Din Comitetul de Onoare al Concursului făceau parte, printre alții, Federico Mayor, pe atunci director general al UNESCO, Dan Hăulică, președinte de onoare al Asociației criticilor de artă, astăzi membru corespondent al Academiei Române și Șerban Cantacuzino, ultimii doi ajutându-ne substanțial la organizarea Concursului.

Îmi aduc aminte de momentele de dispute aprige, purtate de membrii juriului ce cuprindea personalități de talie mondială precum japonezul Fumihiko Maki, spaniolul Josep Martorell, italianul Vittorio Gregotti, francezul Claude Vasconi, româno-canadianul Dan Sergiu Hanganu, Barry Bergdoll – astăzi șef al secției de arhitectură al MOMA din New York, Crzistoff Chwalibog, președinte al Uniunii Arhitecților din Polonia și Keneth Frampton mai sus-amintit, cărora li se alătura echipa de arhitecți români. Șerban Cantacuzino arbitra cu diplomație și tact, *audessus de la mêlée*, un furnicar ce avea în cele din urmă să cadă de acord, practic în unanimitate, asupra echipei câștigătoare, Meinhard von Gerkan. Înainte însă de organizarea *Concursului București 2000*, care a avut loc în anii 1995-1996, Șerban Cantacuzino fusese de mai multe ori în România și ne dăduse – arhitecților români – în multiple rânduri, dovada sentimentelor sale față de țara în care se născuseră părinții și strămoșii săi... Astfel, a avut amabilitatea să accepte ca editura care tocmai fusese fondată pe lângă Uniunea Arhitecților să poarte numele Simetria, numele celebrei reviste fondată de tatăl său în perioada interbelică.

Mi-a trimis atunci o frumoasă scrisoare, frumoasă în conținut și în formă – o consider un model al genului – prin care își manifesta acordul și simpatia față de inițiativa noastră, primind apoi să fie membru în consiliul științific al editurii.

Imediat după Revoluție, a venit cu pachete de cărți și reviste de specialitate de care aveam atât de multă nevoie după înghetele comunist prin care nu mai trecuse de mulți ani nimic, alimentând fondurile de carte ale Uniunii Arhitecților și ale Institutului „Ion Mincu”.

Îmi aduc aminte cum, conducându-l la aeroport împreună cu arhitecta Dana Harhoiu care îl prețuia nespus – avea o foarte mare admirație pentru el – , după ce lăsase toate lucrurile aduse – nu numai cărți și reviste – în momentul despărțirii, Șerban Cantacuzino, cu un gest pe care nu-l pot uita, stângaci și aristocratic în același timp, probabil copleșit de mizeria pe care o găsisse, și-a scos scurta îmblănită și ne-a dat-o, spunându-ne că este pentru un student sărac. Nu mai știu numele beneficiarului, nici dacă i-a mulțumit vreodată, dar mi-aduc aminte de recunoștința pe care am văzut-o în ochii lui.

La sfârșitul anilor '90, am asistat la Paris/Palais Chaillot, la un Simpozion internațional având ca temă „Fațadismul”, subiect la modă atunci, în bună măsură și acum, ce presupune golirea clădirilor vechi de conținutul lor – ziduri și decorații interioare – și folosirea exclusivă a pereților exteriori – fațadele – pentru realizarea de edificii noi. Se pierdeau în acest fel un mod de locuire și un „savoir faire” în domeniului construcțiilor, mărturie ale trecutului și în egală măsură posibile rezerve de arhitectură durabilă, în sensul pus mai târziu în pagină de *Carta de la Leipzig* din mai 2007, ce are ca temă *Dezvoltarea durabilă a orașelor Europei*.

L-am admirat pe Șerban Cantacuzino, care a moderat, cu acribia și vigoarea date de convingerile sale ferme și de cunoștințele profunde privitoare la salvarea patrimoniului construit, o dezbatere la care, pe lângă istorici ai arhitecturii și ai artei, și arhitecți, participau și promotori imobiliari. Cei din urmă erau și inventatorii și promotorii metodei descrise, pe care Șerban a știut să-i țină în mână, nelăsându-le nicio șansă să-și impună în concluziile simpozionului tezele lor ce aveau ca țintă exclusivă realizarea de profit.

Am regăsit aceeași energie în felul cum s-a implicat în apărarea sitului arheologic de la Roșia Montană, unde o companie canadiană, cu acor-

dul guvernului român, își propunea să arunce în aer unul dintre cele mai importante situri arheologice romane cu profil de minerit din Europa.

Șerban Cantacuzino a devenit fără îndoială unul dintre cei mai importanți apărători ai patrimoniului românesc construit și natural, poate cel mai important la scară europeană, făcându-și din această preocupare de decenii, un crez.

În vara anului 2008, la Congresul Mondial al Arhitecților de la Torino, continuând demersurile lui Șerban Cantacuzino la foruri internaționale, Ordinul Arhitecților din România a făcut pașii necesari pentru susținerea protestului de către Adunarea Generală a Uniunii Internaționale a Arhitecților – UIA, care s-a adresat în acest sens, în scris, Statului român.

Pentru a încheia întoarcerea în timp, evoc, călăuzit de G.M. Cantacuzino din „Scrisorile către Simon”, pe care le-aș subtitra „Elogiul memoriei”, o amintire apropiată.

Șerban Cantacuzino se afla în 2006 la București și mi-a spus că vrea, dacă se poate, să-i facă o vizită Ruxandei Goga, în a cărei casă ne cunoscusem cu peste 30 de ani în urmă. Deși era bolnavă, i-a făcut plăcere să-l primească și am petrecut toți trei o seară memorabilă, pentru mine în orice caz. Ne-am amintit de personalități ale lumii românești care nu mai există, am vorbit despre București și devenirea lui de astăzi, despre locuri și lucruri. La plecare, mătușa mea i-a reamintit că cele două tablouri de la Hoisești îl așteaptă și că ar fi foarte bine să le ia, ceea ce Șerban a și făcut. El a fost ultima persoană, din afara cercului foarte restrâns al familiei pe care Ruxanda a văzut-o – o săptămână mai târziu avea să se stingă din viață.

Vorbind despre relațiile dintre oameni, Talleyrand formulase faimoasa butadă amintită în prima scrisoare către Simon: „*méfiez vous de la première impression car c'est toujours la meilleure*”.

Butada lui Talleyrand se potrivește oamenilor comuni, Șerban Cantacuzino este făcut dintr-o altă plămadă, din cea a ARISTOCRAȚILOR SPIRITULUI. Din această stirpe făceau parte și tatăl său, George Matei, și bunicul acestuia, Basil, al cărui memorabil portret G.M. Cantacuzino îl făcuse în scrisoarea a opta.

Iată de ce am intitulat aceste gânduri „Filiații”.

Alexandru Beldiman

Anunțăm cu tristețe dispariția neașteptată a domnului prof. dr. arh. Ștefan Lungu (1937 – 2008), membru respectat și îndrăgit al Ordinului Arhitecților din România, Președinte al Uniunii Arhitecților din România, profesor al Universității de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” București, care a îndrumat cu atenție și dragoste numeroase generații de arhitecți.

Membru fondator al Ordinului Arhitecților din România și al Filialei București a O.A.R., domnul arhitect Ștefan Lungu ne-a fost mereu alături ca un prieten de nădejde. Ne-a părăsit cu discreție, trădat de inima sa generoasă.

Filiala București a Ordinului Arhitecților din România regretă dispariția domnului arhitect Ștefan Lungu și este alături de familie, rude și prieteni în aceste momente grele.

SATELE SĂSEȘTI AGRESATE

Satele săsești alcătuiesc unul dintre cele mai remarcabile și bine conservate peisaje culturale istorice din România.

Valoarea lor este recunoscută în lume prin înscrierea celor șapte ansambluri, Biertan, Călnic, Dârjiu, Prejmer, Saschiz, Valea Viilor, Viscri, pe lista monumentelor istorice și siturilor naturale care fac parte din Patrimoniul Mondial. Alături de alte numeroase sate săsești, acestea sunt recunoscute drept valori naționale, figurând pe Lista Monumentelor Istorice din România, fapt care le conferă un statut privilegiat, plasându-le sub protecția legii. În consecință, orice act de agresiune asupra lor echivalează cu o încălcare a legii.

Din păcate, lipsa de respect față de zonele de patrimoniu se concretizează în asemenea acte de agresiune, a căror frecvență crește într-un ritm alarmant, iar satele săsești se numără printre zonele agresate. În satele Criț și Meșendorf (comuna Bunești, județul Brașov), o companie privată de servicii în domeniul alimentării cu energie electrică desfigurează fațade ale monumentelor istorice clasate, sparge ziduri, mutilează decorațiuni arhitecturale, deteriorează finisaje și învelitori pentru a monta contoare noi. În carcasa din plastic transparent, amplasate la întâmplare pe fațadele istorice, rămân vizibile cabluri electrice, racorduri, contoare.

Aceste acțiuni sunt cu atât mai grave cu cât o parte din aceste case au fost restaurate recent, în baza finanțării oferite de „Mihai Eminescu” Trust din Marea Britanie, fundație patronată de Prințul Charles și de Uniunea Europeană.

O acțiune edilitară necesară a devenit, astfel, prin modul în care a fost pusă în aplicare, o amenințare la adresa patrimoniului național și o gravă încălcare a legii. Următoarea agresiune de același tip este anunțată în localitatea cu un patrimoniu construit de notorietate internațională, Viscri.

Pentru a lua atitudine în fața acestor cazuri grave de distrugere a patrimoniului cultural, ARA (Asociația „Arhitectură. Restaurare. Arheologie”) se alătură protestului Fundației „Mihai Eminescu” și solicită autorităților responsabile – Ministerul Culturii și Cultelor și organismele sale deconcentrate, Consiliul Local și Primăria Comunei Bunești – să ia de urgență măsurile legale necesare pentru oprirea lucrărilor și pentru readucerea caselor afectate la starea în care se găseau înainte de producerea agresiunii.

Foto: Fundația ARA, Șerban Bonciocat

Farmecul discret al Bucureștilor

Pe 5 decembrie, Institutul Cultural Român a organizat la sediul său o dezbatere cu specialiști prilejuită de lansarea cărții „Farmecul discret al Bucureștilor/ The Discreet Charm of Bucharest” (ediție bilingvă română- engleză, 152 p.). Fotografiiile aparțin lui Dan Dinescu, iar textul cunoscutului istoric Andrei Pippidi.

Albumul „Farmecul discret al Bucureștilor”, publicat la Editura ICR, cuprinde fotografiile din perioada anilor 1980 și până în prezent. Dan Dinescu, autorul fotografiilor, s-a concentrat pe casele vechi din București, unele care nu mai există, altele ajunse într-o stare avansată de degradare. „(...) talentul domnului Dinescu este de cel mai mare folos pentru toți, nu numai pentru istoricii arhitecturii. Pentru fiecare generație măcar, astfel de cărți trebuie să se facă” – scrie Andrei Pippidi în prefața albumului. Cele peste 100 de imagini realizate de Dan Dinescu în București acoperă un interval de mai mult de trei decenii. De la un instantaneu din cartierul Sfânta Vineri în 1976 până la eleganța regăsită a unor fațade de pe Calea Rahovei, Lipskani sau Mavrogheni în 2008, trecând prin confruntarea bisericilor cu buldozerele în Uranusul anilor 1980, seria de fotografii surprinde ceva din sufletul unui oraș pe care istoria l-a cruțat prea puțin, dar care a reușit să-și păstreze, la o privire negrăbită, farmecul. Dezbaterea de la sediul ICR, care s-a bucurat de un real interes, a adus din nou în discuție probleme majore legate de protejarea țesutului urban vechi și de patrimoniu, cum ar fi nerespectarea legislației în vigoare și lipsa unui cadru legislativ mult mai puternic, lipsa interesului locatarilor față de spațiile vechi etc. Prezentăm în continuare un scurt fragment din textul domnului Pippidi, concludent pentru dezbaterea ce a avut loc.

„Între nevoile sufletești ale zilei de astăzi, izvorâte din reacția față de confuzie, ignoranță și pretenție, este și năzuința de a se smulge cu gândul din acest mediu care dezamăgește pentru a căuta în tradiție o compensație a frustrărilor. Privirea spre trecut are multe de ales. Noii veniți în București, al căror număr a crescut și nu încetează a crește, se simt transplantați într-un oraș străin. Se înăbușă în spațiul prea strâmt pentru mulțimea de mașini. Revendică dreptul la o celulă a imensului stup.

Locuințele sunt împinse spre periferie, în timp ce, în centru, se aglomerează birourile care, după orele de serviciu, se umplu de întuneric. După revoluția urbanistică pe care, în forma ei cea mai brutală, o începuse Ceaușescu, deschizând bulevarde pentru parazi și nimicind o parte largă din vatra istorică, specula imobiliară asaltează capitala, rade, nemiloasă, parcurile, astupă fiecare ungher de teren viran și ar vrea să înlăture și ultimele case vechi pentru a înfige turnurile de beton, metal și sticlă. E ca și cum ai pune peste un chip brăzdat de vârstă o mască de gaze care îl face anonim. E biruința convenționalului asupra acelor semne pe care experiența le întipărise în identitatea orașului. Nepăsarea față de ceea ce a fost lovește în același timp în orice colț al centrului istoric, fără să întrebe decât pe vreun funcționar plictisit sau corupt. Așa se împlinește profeția lui Nicolae Iorga: «Se pregătește uciderea, sub forme moarte, a unui oraș care a fost o viață».”

(Andrei Pippidi) / www.icr.ro

Întâlnirea Grupului Arhitectura

În seara zilei de 25 noiembrie, Grupul Arhitectura s-a reunit în Ceaia Librăriei Cărturești pentru a discuta o serie de proiecte inedite.

Arhitecta Andreea David și-a prezentat lucrarea de diplomă, susținută în această vară în cadrul Universității „Ion Mincu”. Ea a ales o cale mai puțin familiară sistemului școlii de arhitectură, subiectul lucrării de diplomă fiind „generat” de caracteristicile sitului ales. Astfel, din studiul asupra satului Parchez (jud. Tulcea, în zona primei Delte) și a împrejurimilor sale, s-a dezvoltat ideea unei „cămări de bunuri”, pentru realizarea căreia ar fi folosite tehnici și materiale tradiționale. Această „cămară de bunuri” ar constitui un spațiu unde să se poată practica meserii, dar ar servi și drept spațiu de depozitare pentru recolte sau materiale. După prezentarea Andreei David, Oltea Enache a vorbit despre simplitatea și frumusețea construirii unei case. La vârsta de numai 12 ani și-a construit cu propriile puteri o căsuță din pământ și crengi, dovedind astfel că lutul este un material versatil, la îndemâna oricui. De la o simplă joacă, discuția a avansat spre tehnicile de folosire a pământului, care au fost analizate și puse în practică în cadrul conferinței Lehm 2008, care a avut loc la Koblenz în luna octombrie. Subiectele prezentate cu această ocazie au fost trecute în revistă la întâlnirea Arhitectura, însoțite de proiecții ale unor imagini din timpul conferinței.

www.oar.org.ro

Muzeul Zambaccian s-a redeschis

După opt luni în care a fost închis pentru desfășurarea unor lucrări de renovare și consolidare, Muzeul K.H. Zambaccian și-a redeschis porțile în ziua de 20 noiembrie. În urma extinderii spațiului de expunere, o întreagă sală a fost dedicată lucrărilor de grafică semnate de artiști ca Nicolae Grigorescu, Nicolae Tonitza sau Theodor Pallady. Colecția Zambaccian, adăpostită în casa colecționarului, proiectată de arhitectul C.D. Galin, a fost deschisă pentru vizitare încă din anul 1942. Pentru lărgirea spațiului de expunere, construcția inițială a fost extinsă în 1957. Adevărat Mecena al vremurilor sale, Krikor H. Zambaccian (1889-1962) a jucat un mare rol în descoperirea și lansarea unora dintre cei mai importanți artiști români din secolul XX, ca Alexandru Ciucurencu, Ion Țuculescu sau Corneliu Baba. Colecția sa se constituie într-o adevărată istorie a artei moderne din România, cuprinzând picturi realizate de artiști ca Theodor Aman, Nicolae Grigorescu Ștefan Luchian, Nicolae Tonitza sau Camil Resso și sculpturi de Constantin Brâncuși și Dimitrie Paciurea. Extrem de valoroasă este și colecția de artă franceză, conținând 19 pânze semnate de maeștri prezenți în marile muzee de artă ale lumii, de la marele reprezentant al romantismului, Delacroix, la impresionisti ca Renoir sau Pissarro, la Cézanne, precursor al artei moderne, și până la Picasso și Matisse. Pentru prima dată, această parte a colecției Zambaccian va putea fi admirată, în totalitate, de amatorii de artă.

www.mnar.arts.ro

IN CONSTRUCTIE
 >> INAUGURARE CASA MEDIEVALA.

ARHITECTURA 07-08
 >> EXPOZITIE DE ARHITECTURA CU LUCRARILE
 REALIZATE DE ARHITECTII FILIALEI BRASOV COVASNA HARGHITA.

VIZIUNI DE ARHITECTURA 3.0
 >> EXPOZITIE DE PROIECTE DE DIPLOMA
 PE LOCATII DIN JUDEUL BRASOV.

AGRESIUNI
 >> EXPOZITIE CU EXEMPLE DE DISTRUGERI
 ALE MEDIULUI CONSTRUIT SI NATURAL.

**SAPTAMANA
 ARHITECTURII
 BRASOV 2008**

>> 9 -19 DECEMBRIE
>> CASA MEDIEVALA
[Piata Sfatului nr. 15-16]
DESCHIS INTRE ORELE: 11.00 - 19.00

vernisaaj
>> miercuri 10 decembrie
ora 17.00

ORGANIZATOR
 ORDINUL ARHITECTILOR DIN ROMANIA
 FILIALA BRASOV COVASNA HARGHITA
 www.oca-brasov-covasna-harghita.ro

Filiala Braşov-Covasna-Harghita a Ordinului Arhitecţilor din România organizează între 9 și 19 decembrie 2008 Săptămâna Arhitecturii Braşov. Evenimentul concentrează o serie de manifestări, dintre care cea mai notabilă este cea de-a doua ediție a expoziției „Arhitectura 07-08”, ocazie de a prezenta și premia lucrările realizate de arhitecții din Filială. Prezentarea lucrărilor, jurizarea și premiarea se realizează pe patru categorii: Arhitectură sub 1.000 mp, Arhitectură peste 1.000 mp, Amenajări Interioare, Restaurare și Urbanism. Juriul este format din arhitecți români consacrați, printre care se numără Ștefan Lungu, Dan Marin sau Gabriel Roșca.

Ajunsă la cea de-a treia ediție, expoziția „Viziuni de Arhitectură 2008” prezintă proiectele de diplomă ale tinerilor absolvenți, realizate pe situri din județul Braşov. Temele sunt, de obicei, alese în funcție de necesitățile oraşului sau de zonele cu dezvoltări problematice, iar proiectele evocă o imagine vizionară asupra unor posibile evoluții ale acestor zone. În același timp, formatul de proiect de diplomă le oferă tinerilor arhitecți libertate de exprimare, fără restricții constructive sau financiare.

Pornind de la o idee a lui Șerban Sturza, expoziția intitulată „Agresiuni” reprezintă o etapă a proiectului cu același nume, prin care se dorește editarea unui album înfățișând agresiuni majore la care asistăm și care duc la degradarea iremediabilă a unor monumente, situri istorice, clădiri cu valoare arhitecturală deosebită, parcuri și grădini, sau la ocuparea spațiilor verzi cu construcții. Expoziția de la Braşov prezintă exemple de astfel de agresiuni din județele Braşov, Covasna și Harghita, materialele fiind trimise de arhitecți din zonă.

„Cartierul general” al Săptămânii Arhitecturii Braşov este Casa Medievală, redeschisă publicului după un stagiul de restaurare de mai mult de zece ani. Prin evenimentul de pre-inaugurare, numit „În Construcție”, din perioada Săptămânii Arhitecturii, se urmărește introducerea în circuitul cultural al Braşovului a Casei Medievale, care va găzdui, în viitor, Muzeul Etnografic al județului.

Parteneriat pentru reabilitarea Pieței Universității

Pe 20 noiembrie a avut loc lansarea parteneriatului dintre Primăria Municipiului București și Teatrul Național București pentru revitalizarea Pieței Universității și transformarea ei într-un spațiu public coerent, care să faciliteze interacțiunea socială. La eveniment au luat cuvântul Ion Caramitru, directorul TNB, și Arhitectul Șef al Capitalei, George Pătrașcu.

Într-o primă fază a proiectului, va fi demarat procesul de reabilitare și reconducere a clădirii Teatrului Național București. Scopul este de a aduce acest „edificiu etalon al culturii românești”, cum l-a numit Ion Caramitru, mai aproape de oameni. Astfel, după terminarea lucrărilor, a căror durată estimată este de trei ani, clădirea Teatrului Național va putea fi accesibilă publicului începând cu ora 12, iar în foaier vor fi amenajate galerii de artă, cafenele și librării. Toate acestea vor transforma TNB, dintr-o instituție distantă, într-un spațiu public căutat de oameni, destinat relaxării și socializării. Chiar dacă toate sălile vor trece prin procesul de reamenajare, teatrul nu își va întrerupe activitatea, continuând să ofere publicului spectacole de calitate. Proiectul de reabilitare cuprinde și amenajarea unei săli în aer liber, unde vor avea loc reprezentații pe durata stagiunii de vară.

După terminarea lucrărilor la clădirea propriu-zisă, Primăria va organiza un concurs de urbanism, având ca obiectiv reconfigurarea spațiului public din zona TNB, punctul 0 al capitalei. Conform Arhitectului George Pătrașcu, această zonă constituie un tip de spațiu public maltrat și, prin urmare, apare nevoia de a re-aduce oamenii spre orașul lor, de a recupera și reabilita această zonă, atât de reprezentativă pentru București. / Anca Rotar

Congresul de Arhitectură de la Viena

Cea de-a șaisprezecea ediție a Congresului de Arhitectură de la Viena a avut loc sâmbătă, 22 noiembrie 2008, iar tema evenimentului a fost reprezentată de relația dintre potențialul arhitectului și caracteristicile uneltelor cu care el lucrează. În arhitectură, procesul de creație nu ia sfârșit niciodată și fiecare nou proiect ridică aceleași întrebări, referitoare la modul în care instrumentele de care dispune arhitectul pot fi folosite pentru a-i pune în practică ideile. Cum se învață arhitectura? Care sunt uneltele necesare pentru practicarea ei? Procesul de creație poate fi dezvoltat în mod implicit sau se poate concretiza în practici specifice unui anumit birou de arhitectură. Această mare temă, a creației în arhitectură, a fost explorată și în cadrul expoziției „Architektur beginnt im Kopf. The Making of Architecture”, care a prezentat metodele și sursele de inspirație ale unor arhitecți și designeri ca Gary Chang, Hermann Czech, François Roche sau Astrid Piber /UNStudio.

Gazdă a Congresului, Centrul de Arhitectură din Viena a împlinit cincisprezece ani pe 10 decembrie. După o inaugurare „de probă”, în data de 28 iunie 1993, și având sediul în acea parte a Vienei care avea să devină Cartierul Muzeelor, Centrul a reușit să demonstreze că este o instituție necesară, încă din primul an de activitate. De-a lungul anilor care au urmat, a fost deschisă biblioteca Centrului, care a achiziționat Arhiva Achleitner, iar instituția s-a implicat în organizarea de numeroase programe educaționale. În cei cincisprezece ani de existență, Centrul a organizat 162 de expoziții, 330 de evenimente și 600 de „pelerinaje arhitecturale”, devenind unul dintre cei mai importanți actori la nivel global, în domeniul studierii arhitecturii. / Anca Rotar

Turnul Hearst

Anul acesta, premiul bienal International High Rise Award, înființat în 2003 pentru a recunoaște realizările remarcabile din domeniul construcției de clădiri înalte, a fost câștigat de prestigiosul birou Foster + Partners, pentru Turnul Hearst din New York. Juriul internațional, prezidat de Alejandro Zaera Polo, a apreciat faptul că Turnul Hearst oferă o alternativă în raport cu procedeul tradițional de a „așeza unul peste altul etaje construite pe baza aceluiași plan”, devenind „un prototip pentru construcțiile înalte care vor fi ridicate în viitor”.

Prezent la ceremonia de premiere, Lordul Norman Foster s-a declarat „încântat de faptul că Turnul Hearst a fost onorat prin acordarea acestui premiu prestigios. Datorită unui client vizionar și a unui mare oraș, Turnul poate străluci astăzi pe cerul New Yorkului. El reprezintă realizarea planului original al Lui William Randolph Hearst de a construi un turn în Manhattan și a fost un adevărat privilegiu să readucem la viață acest vis, construind un nou sediu, sustenabil, pentru corporația Hearst.”

Turnul a fost terminat în 2006 și, numărând 46 de etaje, domină clădirea vecină stil Art Nouveau, de doar 6 etaje. Noul sediu al corporației Hearst este și prima clădire comercială din New York care, funcționând pe baza unei strategii progresive de protecție a mediului, a primit punctajul maxim din partea LEED (Leadership and Environmental Design). / Anca Rotar

Aqua Creations la Designers' Saturday

Expoziția firmei Aqua Creations a impresionat vizitatorii celei de-a douăsprezecea ediții a evenimentului Designers' Saturday, desfășurată în Langenthal, Elveția, pe 8 și 9 noiembrie 2008. În colaborare cu distribuitorul elvețian Sphinx Lichttechnik, Aqua Creations a ales prestigioasa fabrică de textile și decorațiuni Creation Baumann ca spațiu de expunere.

Astfel, obiectele au fost înapoiate locului lor de origine, fabrica, numită de marele arhitect Le Corbusier „locul de naștere al reînnoirii culturale”. Aspectul dramatic și neconvențional al spațiului de expunere a permis crearea unui mediu artificial, o lume compusă din sunet, lumină și mișcare. Muzica hipnotică și dansul corpurilor de iluminat în formă de creaturi marine, semnate Aqua Creations, i-au fascinat pe vizitatorii care, pentru câteva minute, s-au crezut transportați într-un univers fantastic, abisal. Obiectele expuse, atât creații noi, cât și piese de rezistență, au oferit o perspectivă asupra lumii create, cu multă delicatețe și atenție la detaliu, de Ayala Serfaty, fondatoarea Aqua Creations.

WORLD ARCHITECTURE FESTIVAL

Barcelona, 2008

Prilej de onorare a muncii, ideilor și aspirațiilor arhitecților din toată lumea, Festivalul Internațional de Arhitectură de la Barcelona a avut loc între 22 și 24 octombrie. Cele 96 de clădiri, înscrise în 16 categorii, care au concurat anul acesta pentru titlul de „Clădirea anului” au demonstrat că arhitectura din ziua de astăzi tinde spre un stil universal, păstrând, în același timp, anumite caracteristici regionale.

Mult-răvnitul titlu a revenit sediului noii facultăți din cadrul Universității Luigi Bocconi din Milano, proiectat de firma irlandeză Grafton Architects. Directorul festivalului, Paul Finch, a prezentat noua structură ca pe o realizare remarcabilă a designului tridimensional, aflată în interacțiune cu restul orașului. Juriul, prezidat de Robert Stern, căruia i s-au alăturat Cecil Balmond, Ricky Burdett, Charles Jencks și Süha Özkan, a apreciat soluția structurală propusă de Grafton Architects, de a suspenda birourile a 1.000 de profesori deasupra unui hol subteran. Reprezentând o altfel de abordare a mega-structurilor moderniste, facultatea „aduce orașul în campus”, legând astfel viața de zi cu zi din Milano de viața Universității.

Conform regulamentului, titlul de „Clădirea anului” se acordă unei construcții care a fost, în prealabil, desemnată câștigătoare în cadrul uneia dintre cele 16 categorii ale concursului. Astfel, inițial, clădirea proiectată de Grafton Architects a câștigat premiul categoriei Educație.

În ceea ce privește restul câștigătorilor, la categoria Civic, distincția a fost acordată firmei Buro II, pentru Centrul Internațional de Conferințe Guangzhou Balyun din China, iar la categoria Cultură s-a remarcat clădirea Operei din Oslo, proiectată de Snøhetta. Categoria Energie și Reciclare a adus un premiu firmei Batlle & Rig Architects, pentru proiectul de re-amenajare a zonei pentru colectarea deșeurilor La Valle den Joan, din Spania, în timp

ce Weiss/Manfredi a câștigat la categoria Natură, cu Olympic Sculpture Park, din cadrul Muzeului de Artă din Seattle. Firma Bjarke Ingels Group (BIG) a primit un premiu pentru locuințele proiectate în zona de munte a Danemarcei, iar premiul categoriei Locuințe Private i-a revenit lui Sou Fujimoto. Centrul Cultural Nk'Mip din Canada a reprezentat un proiect câștigător pentru Hotson Bakker Boniface Haden Architects, la categoria Vacanță. Câștigător al secțiunii Sănătate a fost desemnat FAREstudio, cu Centrul „G. Kambou” pentru Bunăstarea Femeilor, din Burkina Faso. Cea mai apreciată clădire de birouri a fost Duoc Corporate Building, din Chile, proiectată de Sabbagh Arquitectos, iar în ceea ce privește recreerea, juriul a apreciat adăpostul pentru oi al firmei 70F Architecture. La categoria Vechi + Nou, câștigători au fost Foster + Partners, care au proiectat Curtea Robert & Arlene Kogod, în cadrul Institutului Smithsonian, din Washington DC. Noul spațiu aduce o notă de prospețime unei structuri existente, printr-un coviltir cu temperatură reglabilă, modernitatea sa rămânând însă tributară tradiției. Meixner Schlüter Wendt Architekten a câștigat premiul pentru arhitectură religioasă, cu biserica proiectată în Dornbusch, Germania. Coop Himmelb(l)au, au fost câștigătorii secțiunii Producție, cu pavilionul de expoziție BMW Welt, iar firmei Wingårdh Arkitektkontor AB i-a fost acordat premiul pentru arhitectură comercială, pentru complexul K:Fem din Suedia. 3LHD Architects au fost premiați pentru stadionul din Bale, Croația, iar marea arhitectă Zaha Hadid, a fost premiată pentru stația de telecabină Nordpark din Austria. / Anca Rotar

www.waf.com

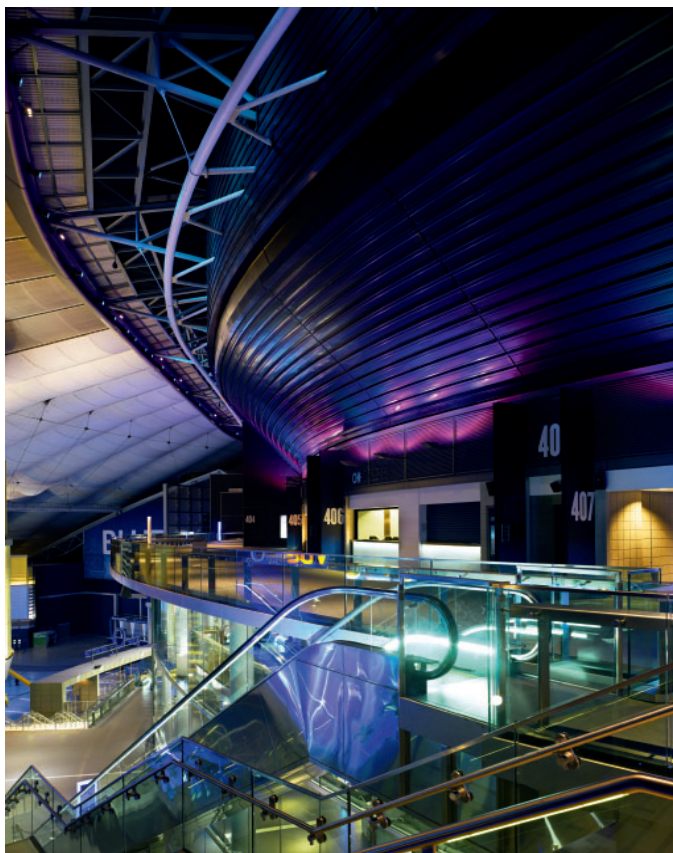

Foto: © WAF

MAISONS SUR L'EAU

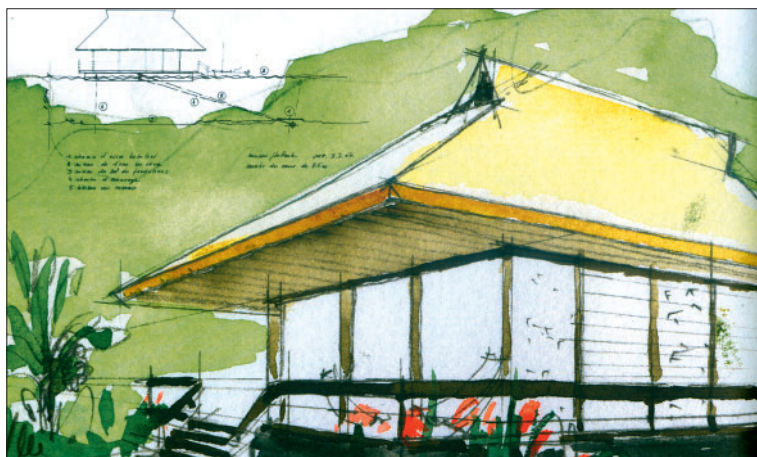
COLLECTION ANARCHITECTURE,
EDITIONS ALTERNATIVES, 2008
VÉRONIQUE WILLEMIN

Ideea de locuință pe apă duce cu gândul la primitivism, în sensul de paradis pierdut al umanității, la o relație cu natura care oscilează între luptă și armonie, dar este mereu una extrem de apropiată. Locuințele lacustre apar acum ca parte a unui trecut foarte îndepărtat sau ca structuri tipice populațiilor de pescari săraci din țările exoticeului Orient.

Însă, în contextul în care catastrofele naturale și schimbarea climatică au devenit o realitate care nu mai poate fi evitată, iar arhitectura ecologică, auto-sustenabilă se impune din ce în ce mai mult, la scară mondială, conceptul arhaic de locuință lacustră este și el recuperat și transformat, prin intermediul tehnicilor moderne.

Jules Verne estima în 1885 că, atunci când continentele vor fi gârbovite sub povara structurilor construite de om, nu vom avea altă soluție decât să înălțăm clădiri pe mare. Chiar dacă acest moment este încă departe, peste tot în lume a început să se construiască de-a lungul cursului râurilor și chiar pe țărmurile mării, cele din urmă constituind zone care merită să fie valorificate cu atât mai mult cu cât majoritatea orașelor de dimensiuni medii și mari sunt situate în apropierea mărilor și oceanelor. În plus, unele state, cum ar fi Singapore, Monaco sau Dubai, a căror economie se dezvoltă rapid, se confruntă și cu o creștere demografică, iar lipsa de spațiu le determină să își îndrepte eforturile asupra cuceririi întinderilor de apă, după modelul Olandei, care a smuls mării o bună parte din teritoriile sale.

Această nouă tendință, a construirii pe apă, se află în contrast cu ambiția de a ridica structuri din ce în ce mai înalte, de a locui pe verticală, la altitudini de aproape un kilometru. Alegerea de a construi pe apă simbolizează o re-apropiere de natură, o dorință de introspecție, o încercare de a se elibera de constrângerile unui mediu ultra-tehnologizat. / Anca Rotar

ARH. VALENTIN CAPOTESCU
EDITURA BASTION, 2008

ARHITECTURA MILITARĂ BASTIONARĂ ÎN ROMÂNIA – CETATEA TIMIȘOAREI VOLUMUL I

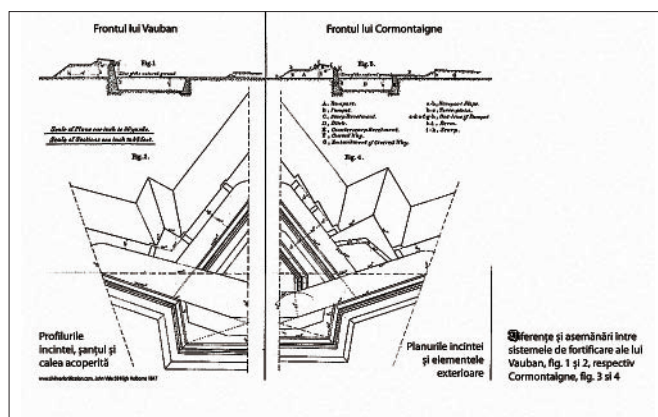
Târgul de carte Gaudeamus din acest an s-a dovedit a fi un adevărat manifest pentru cultură: peste 400 de participanți, peste 100.000 de vizitatori și vânzări record. Din mulțimea de cărți lansate la eveniment, ne-am oprit la una: „Arhitectura militară bastionară în România – Cetatea Timișoarei”.

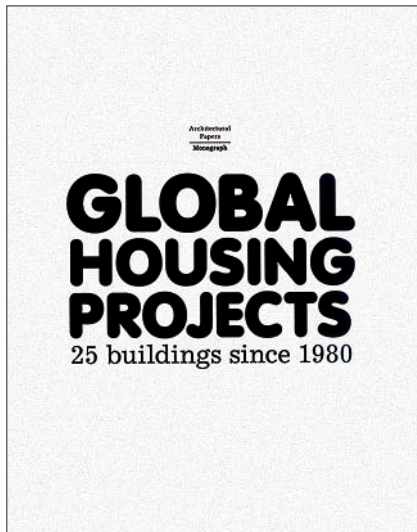
„Cetatea Timișoarei” este primul volum dintr-o serie unică pe plan autohton ce vizează arhitectura militară din punct de vedere istoric și teoretic. Colecția își propune să prezinte succesiv toate cetățile românești de tip bastion, prima fiind Timișoara, atât pentru dimensiunile sale, cât și pentru faptul că este cea mai spectaculoasă cetate bastionară din Europa Centrală și de Est, după cum afirmă autorul, arh. Valentin Capotescu.

Având imaginea în prim-plan, cartea se dorește a fi în egală măsură un tratat de istorie și teorie a arhitecturii militare, cât și o reprezentare vizuală a istoriei orașului, în volumul de față regăsindu-se imagini cu restaurări digitale din diferite etape importante în evoluția orașului și suprapuneri de planuri vechi cu reprezentări ale orașului actual.

Structurat în 12 capitole, volumul prezintă pe scurt aspectele ce au marcat evoluția Timișoarei de-a lungul timpului. Pornind de la un scurt istoric și o expunere cronologică a evenimentelor semnificative, autorul continuă cu elemente de teorie a fortificațiilor militare, explicând prin scheme grafice modul în care a evoluat artileria și cum aceasta a afectat dezvoltarea orașului. Dintre reprezentările tridimensionale, menționăm reproducerea asediului din 1716, cu detalii asupra corpurilor de armată, perspectiva aeriană făcând posibilă înțelegerea proporțiilor acestui eveniment. De asemenea, pot fi regăsite diferite proiecte de fortificare a Timișoarei, realizate de austrieci, și reprezentări grafice ale cetății turcești, realizate de Radu Oltean; sunt detaliate elementele componente ale cetății și harta militară de la 1808, aflată la Muzeul Militar Național București; este explicat conceptul de oraș ideal, Timișoara fiind un bun exemplu în acest sens și sunt prezentate diferite fotografii de epocă alături de imagini cu rămășițele actuale. Elementele de teorie și arhitectură militară nu vor fi reluate în următoarele volume. Volumul se remarcă prin multitudinea documentelor vizuale (planuri, hărți, fotografii, reprezentări tridimensionale), calitatea studiului teoriei arhitecturii militare și istoriei orașului și, nu în ultimul rând, prin originalitatea inițiativei. Sperăm că celelalte volume nu se vor lăsa mult așteptate și că vor completa cât mai curând acest gol din istoria arhitecturii românești: arhitectura bastionară.

Arhitectul Valentin Capotescu s-a născut în Timișoara anul 1979, a absolvit Colegiul Național C.D. Loga în 1998 și Facultatea de Arhitectură din cadrul Universității „Politehnica” în 2005, iar în 2006 a obținut masterul în Urbanism. În prezent, este doctorand la Facultatea de Construcții sub îndrumarea prof. dr. ing. Valeriu Stoian și asistentul prof. dr. Arh. Teodor O. Gheorghiu la Facultatea de Arhitectură. / Loredana Stasin

Global Housing Projects. 25 Buildings Since 1980

Actar, 2008

Problema locuirii colective devine cu atât mai pregnantă cu cât populația lumii se află într-o continuă creștere, iar orașele devin din ce în ce mai aglomerate. Departe de a fi monotone, soluțiile oferite de arhitecți sunt extrem de variate și versatile, adaptându-se la zona în care se construiește și la contextul arhitectural oferit de oraș. Conceput asemenea unui inventar-manual, volumul de față prezintă o selecție de proiecte de locuințe colective din toată lumea, realizate după 1980, de arhitecți recunoscuți la nivel internațional, printre care se regăsesc Jean Nouvel, Álvaro Siza, Rem Koolhaas și Herzog & de Meuron. Fotografiiile alb-negru ale imobilelor sunt însoțite de texte descriptive și de planurile și schițele arhitecților. Departe de a se limita la prezentarea de proiecte, volumul cuprinde și o serie de dialoguri cu arhitecți, activând în Europa, America de Sud sau Asia, care vorbesc despre modul lor de abordare a locuirii colective, în contextul aglomerării urbane.

MAD Dinner

Actar, 2008

Descrisă ca „prima carte dedicată celor mai înfometați arhitecți din China”, MAD Dinner reprezintă o primă încercare de sintetizare a lucrărilor și modului de gândire al nonconformistului birou de arhitectură MAD din Beijing. Volumul este construit în jurul unei serii de interviuri, concepute asemenea unor dialoguri în jurul mesei de seară, în care cei de la MAD nu răspund, ci adresează întrebările unei serii de invitați. Guest list-ul este extrem de variat, de la arhitecți ca Patrick Schumacher, la critici de artă, curatori de expoziții și scriitori, cuprinzând chiar și un hair stylist din Beijing. Impresionant este dialogul imaginar cu Mies van der Rohe, în care răspunsurile pe care marele arhitect le-ar fi avut pentru MAD apar sub forma punctelor de suspensie. Filozofia MAD nu este niciodată afirmată explicit, ea reiese din întrebări sau fragmente de articole, din impresiile oferite de cei intervievați, din imagini atât ale unor proiecte, fie semnate MAD, fie care au constituit o sursă de inspirație pentru ei, sau chiar din poezii. Pe scurt, o carte surprinzătoare, non-conformistă, care pledează pentru lărgirea orizonturilor celor implicați în domeniul arhitecturii, prin apropierea de oameni.

Shanghai Transforming

Actar, 2008

În ultimii ani, China a devenit un adevărat pământ al făgăduinței pentru arhitecții care găsesc aici locul ideal pentru cele mai îndrăznețe proiecte ale lor, în urma restricțiilor și limitărilor impuse în cadrul orașelor din Europa și Statele Unite. Shanghai dispune de un potențial remarcabil, care îl face să apară ca o nouă șansă pentru arhitectură și urbanism. În timp ce alte orașe chineze urmăresc să își transforme imaginea prin construirea de structuri impozante – exemplul notabil fiind cel al Beijingului – Shanghai, viitoare gazdă a Expo 2010, urmărește ca, prin transformarea sa, să reinventeze relațiile din cadrul orașului. Volumul de față se axează asupra uimitoarei metamorfoze prin care trece Shanghai, la nivel arhitectural, economic și social, urmărind să îi facă pe cititori să înțeleagă mecanismul acestei schimbări. Adevărat studiu interdisciplinar, volumul cuprinde o selecție generoasă de imagini reprezentative din Shanghai, însoțite de texte semnate de fotografi, sociologi, designeri, dar și de arhitecți ca Robert Venturi sau Denise Scott Brown, pentru care explorarea potențialului de transformare a unui singur oraș reprezintă o privire spre viitor.

Prior Books vă așteaptă în showroomul din Răspântiilor 32 sau pe www.ebookshop.ro.

Toate revistele de arhitectură sunt disponibile și la „Librăria de Specialitate” Universitatea de Arhitectură Ion Mincu. 021 21 89 08/28; office@prior.ro